

Kango: Bible for John

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

John

Chapter 1

¹O etatelo Iloba abaka, mpe Iloba abaka oka Nwaphongo, Iloba abaka Nwaphongo. ²O etatelo abaka oka Nwaphongo. ³Mbolo inso yakyelamaka nde nè, mpe bo sèe phe ekpele yonoyo nde teyakyelama. ⁴Inso yaakyelama nè ili na bomoo, emba bomoo pha baka moo' nwa bato. ⁵Moo' mungyengye onte ya enzombi, mpe enzombi teikiyi koka imozimya. ⁶Yabaka moto monomo owa tomaka Nwaphongo: nkombo ye yabaka Yoane. ⁷Iyo aési iya ba nzoka, pho obotshé bato banso baanole pho yè. ⁸Iyo mampenza taikaka ba moo⁹Iloba abka nde nwaakoloo munyele nwaya o mokyisi, nwaangyengyele moto muso. ¹⁰Abaka o mokyisi, mokyisi nwakyelama nde nè, kasi mokyisi tenwaika moéba. ¹¹Aési o mokyisi nwe mampenza, kasi bato bée tebaikiyi moyamba. ¹²Kasi oka baamoyambi, baanosi na nkombo yè, abaphe bokonzi pha ibutwa bana ba Nwaphongo, ¹³bée tebaika botama na malongo, na ná phowa ya nzoto, na ná phowa ya moto, kasio na Nwaphongo. ¹⁴Iloba amibuye moto ambi ya zala onte ya banga, emba toweni nkemo yè; nkyemo me eli obotshé, Nwana nde monomo, owatonda na ngolu na ná phele yaüta na Tata. ¹⁵Yoane aanwanaka, amba imola pho ye yokye: Kyeka owa woko nga obotshé: o sima yanga, kyeye moto monomo ookondekye, pho abaka o boo pha nga. ¹⁶Pho nde nè owa inso, banga baso tozwa ngolu o ikolo sa ngolu. ¹⁷Bo mobeko nwambyamaka o maboko ma Mose, ngolu na phele yaya na Yesu Klisto. ¹⁸Moto monomo taikawene Nwaphongo; kasi Nwana nde yo monomo ooli Nwaphongo, yo oli opnte ya Tata. ¹⁹Kyeka munoko nwa Yoane imbele saba yo o Yelusaleme, waamotomela Bayuda banganga ba Nwaphongo na balewi pho imotuna motuna obotshé: Wè oli nza? ²⁰Taika zita, amba wo yokye: Nga sili Klisto. ²¹Emba bamba motuna bekye: We oli nza? Oli Eliya? Amba buya yokye: Nga sili Eliya. ²²Emba bamba wo nè bekye: Wè ombi baa nza? Pho tokye imola balotomakyi. Kowo bo pho ya we mampenza? ²³Amba ya wo yokye Nali nwèsi nwa moto okoanwane o bokye' obotshé: Bongya nzela ya Nkolo, bowawo moimosi Isaya. ²⁴Nzuka bato batomaka bée babaka Bafalisayi. ²⁵Bamba kula nde motuna bekye: Botobe Klisto, naa Eliya, naa Moimosi, pho ya ye kobatisa? ²⁶Yoane amba babuyisa yokye: Nga nabatisa na maa, kasi onte ya bée moto monomo ali, bée tomoébe. ²⁷Kaye onsimba yanga, sikokyi na iyingola nsimbi ya bikoto bè. ²⁸Mapho maso mamana malekanaka o Betani o mokukulu moyoko nwa Yaladene, wabaka Yoane kabatisa. ²⁹Bo yana aési ya wene Yesu kaye bili yo, amba wo yokye: Kyeka Nwana wa mpate wa Nwaphongo okomanya masumu ma bato. ³⁰Eli nde pho ye nawoko obotshe: O sima ya nga moto okoye kandekye, pho abaka o boo pha nga. ³¹Nga mampenza, simoébe, kasi nde phoya iminweninya sèe oka Isalaye, yango mena naési iyabatisa na maa. ³²Yoane amba wo yokye: Nawenekye bolobo boüte o ikolo ndokolo inkotonwenya, boési yakye teme ikolo sèe. ³³Emba nga siikaka nweba, kasi owantoma ibatisa na maa, eli yo o wa wo na nga obotshé: Owa mowene we bolobo boüte bokye teme o ikolo sè, eli yo o wa mobatis na Bolobo Bosantu. ³⁴Emba nga, nambo wene, na wo ngakye, iyo ali Nwana wa Nwaphongo. ³⁵Bo yana, Yoane akulaka ba o elele me, yo na baékosi bè babale. ³⁶Wawene yo Yesu katambule, amba wo yokye: Kyeka Nwana wa mpate wa Nwaphongo. ³⁷Wamooka baékosi babale kawo babona, bamba benga Yesu. ³⁸Yesu amba ya miékpunya, waawene yo obotshé bamobengye, amba wo na bée yokye: Bée kolukye ye? Bamba buya bekye: Labi (kyelukye iwo okye Moteye), kobe bi? ³⁹Amba wo na bée yokye: Yaka wamowene. Emba bamba yakyende, bamba ya kye wene elele ekye be yo, emba bamba ya zala nè mokolo mè. yabaka phenephe ngonga ya iko. ⁴⁰Andele, nwana nyango na simo Petelo, abaka monomo na babale baokaka Yoane na babengaka Yesu. ⁴¹O boo pha bato baso, amba kye zwa nwana nyango Simo, amba wo nè yokye: Towneni Masiya (kyelukye iwo obotshé Klisto). ⁴²Amba ya kye nè oka Yesu. Wamolembetela yo, Yesu yokye: Oli Simo, nwana wa Yoane, bamoébanganga Sefasi (kyelukye iwo okye Petelo). ⁴³Bo yana, Yesu aési kyende o Galileya, Amba yakye zwa Filipe amba wo nè yokye: Imbengye. ⁴⁴Filipe abaka moto wa Betesaida, mokyisi nwa Andele na Petelo. ⁴⁵Filipe amba yakye vana na Natanaye, amba wo nè yokye: Towneni owakoma bée mapho maso o buku pha mibeko ma Mose na baimosi: eli Yesu, nwana wa Yosefi owa Nazalet. ⁴⁶Natanaye amba wo yokye: o Nazalet wakokyi itokolo lowo lolaa? Filipe amba wo yokye: Yaka ya kyekye. ⁴⁷Yesu amba ya kyeka Natanaye okoye bili yo, amba wo na bato babaka nè pho ye yokye: Kyeka owakolo moto wa Isalaye ootoli na bole. ⁴⁸Natanaye amba motuna ypkye: Konzebe bi? Emba Yesu amba ya mobuyisa yokye: Waaba Filipe saboébangakye, waaba we o se ya nwete nwa fige, naéwenekye. ⁴⁹Natanaye amba buya yokye: Labi, oli Nwana wa Nwaphongo, oli mokonzi nwa Isalaye. ⁵⁰Yesu amba mobuyisa yokye: Oanosi nde pho nawo na we obokye naéwenekye o se ya nwete nwa fige, Wamowene mapho maikye malekyi bonene ileka lolo. ⁵¹Emba amba kula wo yokye: Phelephele nawo na bée, wamowene ikolo siingo, emba banze ba Nwaphongo babaa baüte o ikolo sa Nwana wa Moto.

Chapter 2

¹Mokolo nwa iyato, eseloko ya bolonga yabaka o Kana o manyete ma Galileya. Emba nyango wa Yesu abaka wamo, ²Yesu na baékosi bè ba babangaka na bè o eseleko mè. ³Waünva maleku, nyango wa Yesu amba ya wo nè yokye: Teba kuli ba na maleku. ⁴Yesu amba ya mobuyisa yokye: Mama, nga na we lowo ye? Imbele sanga nino tesi kokyi. ⁵Nyango amba ya wo na bato ba etoma yokye: Kyela inso ya moéwole yo. ⁶Nzuka, mambèkyi motoba maakyela bè na mabanga, maabaka bayuda bakyelele pho ya imikunyola boo, okowo mibeko ma bè; mbeki yonoyo yonoyo kyenyo ba litele nwambi na iko. ⁷Yesu amba ya wo na bato baétoma yokye: Tonza mambekyi mamana na maa. Emba bamba matonza nono o munoko. ⁸Yesu amba ya wo na bè yokye unwanwa eye yoka ndambo ya maa mè, okye maphe mokolo wa eseleko. Bamba ya kye mophe mango. ⁹Emba waamameka yo, maa mabuto maleku. Taikaka eba biüte mango, yaebaka nde baatokaka mana maa. bobeles mokolo eseleko amba ya wo na molongyi, ¹⁰yokye: Moto munso kataakaba maleku swaswa phanza, bo bato babangyi bè balangyi, baambe ya ambya maleku ma mpiko. ¹¹Mena eli etatele sa bilekyesako ba Yesu o Kana o manyete ma Galileya. Ateyaka nkyemo yè, emba baékosi bèe bamba moanolela. ¹²Sima ya yango, amba ya kyende o Kapalanauma, yo na nyango, na banaa nyango nana baékosi bè. Kasi bakyela omo nde banaa nkolo. ¹³Eyenga ya Ilelana ya Bayuda yakomaka phenephe, emba Yesu amba ya kyende o Yelusaleme. ¹⁴Amba yakye zwa o Tempelo Baüngye ba mangombe, ba mampate na mankoto nwinya na baëndinye ba baphalanga bazasi omo. ¹⁵Ndokolo, kambe ya kyela phimbo ya nsimbi amba baünwinya bèe banso o Tempelo, ebee mampate na mangombe, amba nyangola baphalanga ba baëndinye, amba bungutinya ba mesa ba bè; ¹⁶amba ya wo na bè baüngye ba mankoto nwenya yokye: Manya inso mina wawa emba sabuya ingambi sa Tata ingambi sa mumbongu. ¹⁷Baékosi bè bamba umunya obotshé bakoma obotshé: Phowa ya ingambi sa we yamumboma. ¹⁸Bayuda bamba ya wo nè bèkye: Iyaa ye saaloteya we, bokokyele we babona? ¹⁹Yesu amba ya babuyisa yokye: Uwola Tempelo eye emba nga namoétonga na nkolo iyato. ²⁰Bayuda bamba wo nè bekya: Tempelo eye ekyesi mambula mako mané mbuka motoba ma iétonga, emba iwe wamokoka ikula etonga na nkolo iyato! ²¹Kasi yo awoko nde na nzoto ye ili tempelo. ²²Yango mena wakundwa Yesu onte ya bawé, Baékosi bamba ya umunya obotshé awoko babona, emba bamba anolela buku pha Nwaphongo na mapho mawoko yo. ²³Waataa baa Yesu o Yelusaleme, imbele sa eseleko ya Ilelana, bato baikye baanola nkombo yè wawene bè bilekyesako ba ba yo kakyele. ²⁴Kasi Yesu taikaka baanolela pho abaébaka bè banso, ²⁵emba taikaka sengyela obotshé bamo imole mapho makyekyi moto; pho yo mampenza aébaka iili o ndondo ya moto.

Chapter 3

¹Yabaka onte ya Bafalisayi, moto monomo na nkombo Nikodème, monomo na bankumu ba Bayuda, ²Waa mokolo amba ya kyende oka Yesu, amba ya wo nè yokye: Labi, banga ttoébe obotshé oli moteye o wa toma Nwaphongo; pho na moto takokyi ikyela bilekyesako bikyele we bo Nwaphongo tali nè. ³Yesu amba mobuyisa yokye: Naéwole nde phele, phele, ngakye bo moto takuli botama mbala eya ibale, takokyi iwene bokonzi pha Nwaphongo. ⁴Nikodème amba ya wo nè yokye: Bo moto aünva koma phomba amokula botama ndengye ye? Akokyi ikula nyolo o ibu sa nyango emba ambe botama? ⁵Yesu amba ya mobuyisa yokye: Nawo na we nde phele, phele ngakye, bo moto tabotami na maa na ná Bolobo, takokyi inyolo o bokonzi pha Nwaphongo. ⁶Oo botami na bomoto ali moto, oo botami na Bolobo ali bolobo. ⁷Sakamwa bo na wokyi nawe obotshé: Osengyesi ibotama o ikolo. ⁸Ewèele kyekyènde mbale ezingyi yango, emba koéyokye, kasi toébe biüte yango na bikye yango. Eli nde bomo pho ya moto obotami na Bolobo. ⁹Bobeles Nikodème amba ya wo nè yokye: Lowo mè lamba kyelama ndengye ye? ¹⁰Yesu amba ya mobuyisa yokye: Iwe oli moteye o Isalayeles, emba toombe eba mapho mama! ¹¹Naéwole nde phele, phele, towo mapho maébe banga, toimole mapho maawene banga; emba bè toanole ikyimole banga. ¹²Bo toanole wa ewole nga mapho ma mokyisi, wamba anola ndengye ye bo naéwosi mapho ma ikolo? ¹³Pho moto nono monomo taika ba o ikolo bo teébe nde Nwana wa Moto o waüta o ikolo. ¹⁴Nde bowa tombaka Mose nzo o bokyé, esengyesi obotshé Nwana wa Moto atombame, ¹⁵pho moto munso okoanole azwe na nzela ya bomoo pha bobeles. ¹⁶Pho Nwaphongo azinga mokyisi na boikye, yango mena ambya Nwana we nde yo monomo, pho ya obotshé moto munso okoanole Nwana mè yosa wa kasi azwe bomoo pha bobeles. ¹⁷Pho Nwaphongo taikaka toma nwana we o mokyisi pho ya iya sambisa mokyisi, kasi pho ya obotshé mokyisi mobitkye pho ye. ¹⁸Moto okomoanole, taikyi sambisama; kasi moto oto anole ambosambisama, pho taikyi anola nkombo ya Nwana nde yo monomo wa Nwaphongo. ¹⁹Emba isambisa mè sango sisi, moo' moési o mokyisi, kasi bato bazingyi enzombi o elele ya moo' pho bitoma babè babaka bibe. ²⁰Pho moto munso okokyele mapho mabe kaine moo', emba tatokolo o moo' pho bitoma bè sawenene; ²¹kasi moto pokokyele mapho malaa katokolo o moo' pho bitoma bè biwènene, bitoma mè bakyelama onte ya Nwaphongo. ²²Sima mè, Yesu na baékosi bèe, baési ya kyende o Yuda; akyelaka na bè banaa nkolo omoo; mpe abaka kabatisa. ²³Yoane nè abaka kabatisa o Ainona, phenephe na Salima, ooli maa maikye; bato babaka baya batisama. ²⁴Pho Yoane naino tebataaka munyose o boloko. ²⁵Baékosi ba Yoane bamba ya ika ziko bèe na Moyuda monomo pho ya lowo laa imikunyola bo wo mibeko ma bèe. ²⁶Bamba ya kyende oka Yoane, bamba ya kye wo nè bèekye: Labi, moto owabaka na we o mokukulu moyoko nwa Yaladène, owa woko we pho ye, kyeka nè abuto ibatisa, emba bato banso babuto bakyènde nde oka ye. ²⁷Yoane amba babuyisa yokye: Moto takokyi imiphe ekpele koleka eya mo phe bèe o ikolo. ²⁸Bèe mampenza oli manzoka manga obotshé nawoko ngakye: Nga sili Masiya, kasi moto owa toma bè o boo phè. ²⁹Moto oli na nwanwasi, ali moloo; kasi ekamba ya moloo otemi wamo, kamokye emba nwesi nwa moloo mumophe nkyisa nde boli nkyisa yanga nzikye. ³⁰Esengyesi obotshé ngambo ye ebáa, emba eyaka nga eüte. ³¹Okoüte o ikolo ali o ikolo sa inso; ooüti o mokyisi ali wa mokyisi, emba kawo ya mokyisi. Okoüte o ikolo ali o ikolo sa inso, ³²kaimole ya wene yo na yaa oka yo, emba na moto taanole ikyimole yo. ³³Moto okoanole ikyimole yo kaanole obotshé Nwaphongo ali phele; ³⁴pho owa toma Nwaphongo kawo maloba ma Nwaphongo, ooko mophe Bolobo bo teboli na ndelo. ³⁵Tata kazingye Nwana emba inso aiyambya o maboko mèe. ³⁶Moto okoanole Nwana ali na bomoo pha bobeles; moto otokumole Nwana etawene bomoo, kasi yoo ya Nwaphongo eli mi yo.

Chapter 4

¹Waéba Yesu obotshé Bafalisayi baoka obotshé yo kazwe baékosi baikye kambe na batisa bato baikye koleka Yoane. ²O bosembo Yesu yomampenza taikaka baa kabatisa, kasi ya batisaka nde baékosi bée. ³Amba ya mana o Yuda, aési ya butwa o Galileya. ⁴Pho ya ibutwa omo asengyelaka ikatisa Samaliya, ⁵amba ya koma o mokyisi monomo nwa Samaliya mobangye bè Sukala, phenephe na manyete maphekye Yakobo nwana we Yosefi. ⁶Elele mè eyabaka iziba sa Yakobo. Nabophembekye pha itambula, Yesu aési yakye zala imbale ya mungombe nwa iziba. Yabaka phenephe na bunya imoto. ⁷Ikyeka bobo nwanwasi monomo wa Samaliya aési ya toka maa. Yesu amba yawo nè yokye: Impe maa ma inywa. ⁸Baékosi bée bakyekye o mokyisi munene pho ya ikye omba ntoma ya iza. ⁹Kasi nwanwasi mè Mosamaliya mona amba ya wo na Yesu yokye: Lotati bo, iwe Moyuda, konzongye nga nwanwasi mosamaliya maa ma inywa, pho Bayuda tebaa benele iyangana ekpele yonoyo na Basamaliya. ¹⁰Yesu amba ya mobuyisa yokye: Booébakyi ikabo sa Nwaphongo na okoéwole obotshé: Impe maa ma inywa! Ebakyi nde we moto wa imoonga, emba yo nde aéphekyi maa ma bomoo. ¹¹Nwanwasi amba wo ne yokye, Nkolo, toli na ná tubu, na iziba sili sizindo; mana maa ma bomoo mè wamazwa bi? ¹²Iwe olekyi ango wa banga Yakobo owa loikyela iziba sisi, saaikaka nywayo maa, ebe na bana bée ebe na bibuwa bée? ¹³Yesu amba ya mobuyisa yokye: Moto munso okonywe maa mama amokula oka phowa ya maa; ¹⁴kasi moto owa munywa maa maamophe nga etakule oka phowa ya maa, pho maa mamophe nga mamubutwa ndokolo elele ekye tokolo maa onte yè nono o bomoo pha bobele. ¹⁵Nwanwasi amba ya wo ne yokye: Nkolo impe maa me pho nga sakula oka phowa ya maa ma inywa, nga sambaka kula naya wawa pho ya iyatoka maa. ¹⁶Yesu amba ya wo nè yokye, kye banga molonyawe emba be baso oye wawa. ¹⁷Nwawasi amba ya mobuyisa yokye: Nga sili na moloo. Yesu amba ya mobuyisa: Kowo na bolaa obotshé sili na moloo. ¹⁸Pho waünva zala na baloo batano, emba lele oli nawe unwanwa eye tali molo wawe. Na bomoo phele. ¹⁹Emba nwanwasi amba wo ne yokye, Nkolo, nawène obotshé oli moimosi. ²⁰Baango ba banga basambelaka Nwaphongo o ngomba eye; emba bée kowo obotshé elele ya isambela Nwaphongo eli nde o Yelusaleme. ²¹Yesu amba ya wo ne yokye, Mama inzanole, imbele sa moya ete bakule sambela Tata na o ngomba eye, na o Yelusaleme. ²²Kosambele itiyebe bée; kasi banga tosambele ikyiebe banga, pho lobiko loüte na Bayuda. ²³Kasi imbele sa moya sango sisi, saa mosambela baakolo basambesi ba Tata, na bolobo na ná phele; pho mena eli basambesi baalukye Tata. ²⁴Nwaphongo ali molimo, yango mena bato baamosambebele basengyesi imosambela na molimo na ná phele. ²⁵Nwanwasi amba ya wo nè yokye: Naébe obotshe Masiya monomo asengyesi iyaa (okobangye bè Klisto); wamoya ya yo aloimola mapho manso. ²⁶Yesu amba ya wo ne yokye: Masiya mè eli nga, okoéwole oyo. ²⁷Imbele mè baékosi baési yakoma, bakamwaka na iwene obotshé Yesu kasolole na nwanwasi. Kasi na na moto taika motuna obotshé: Kolukye ye? na obotshé: phoya ye kosolole nè? ²⁸Bobele nwanwasi mona aikyi ika uuku yè, aési ya kye imola bato o lombo obotshé: ²⁹Yaka yakye kyeka moto monomo onvosi mapho manso makyela nga; etebe nde yo Klisto? ³⁰Bato baési ya tokolo o mokyisi, bamba ya kye oli yo. ³¹Imbèle mè, baékosi babaka bamokandindisa bekye: Labi, taa za. ³²Kasi yo amba ya wo na bée yokye: Nali na ntoma ya iza ite iebe bée. ³³Baékosi bamba butwa iwono onte ya bée bekye: Bobo moto monomo animophe ntoma ya iza nde iye? ³⁴Yesu amba ya wo na bè yokye: Ntoma yanga eli ikyela bokozye owantoma na ikokya etoma ye. ³⁵Bée mampenza towo obotshé: Likasi makombe mané emba imbele sa inoko mbuma sikokye. Kasi nga nawo na bée ngakye: tomba miyo okyekye, mbuma ili o manzambi iosi ikokyi pho ya inoko. ³⁶Munokyi ambozwa ifuti sè, kambe na bokya mbuma pho ya bo moo pha bobele. Na bomoo, moto otophikye na okonoko bakumbe elele yonoyo. ³⁷Pho ilowo loloo etee eye eli nde phele: Monomo kaphikye, omoyoko kanoko. ³⁸Naetomaka ikye noko yaate yaikaka kumela be. Bayoko bakuma, emba be oesi be yazwa bolaa mi yakumelaka bebi na boikye. ³⁹Basamaliya baikye ba mokyisi munene baanolaka Yesu pho ya maloba ma Nwanwasi mawoko yo obotshe: Anvosi maphoo manso makyelaka nga. ⁴⁰Na wakoma be phenephe ne, Basamaliya baongaka ne obotshe ata baa na be. Emba amba kyela na be nkolo ibale. ⁴¹Bato basu baikye bakulaka anola Yesu pho ya maphoo mawoko yo. ⁴²Emba bamba ya wo na nwanwasi mona, bekye: Teli obotshe tomoanosi nde pho ya maphoo maalumulakyi we, kasi na banga mampenza tomoogyi, emba toebi obotshe ali phele mobikye wa mokyisi. ⁴³Nsima ya nkolo ibale, Yesu amba ya mana o bilele me, amba ya butwa o Galilaya; ⁴⁴pho yo mampenza anolaka obotshe moimosi tazwe ngambo o mokyisi nwe mampenza. ⁴⁵Kasi wakoma yo o Galileya, bato ba Galileya bamoyambaka na bolaa. Bakyendekye o Yelusaleme pho ya eseleko, na be me, bawenekye inso yakyelaka Yesu. ⁴⁶Yesu amba ya butwa o Kanaa o manyete ma Galileya, owabongolaka yo maa maleku. Mokonzi monomo wa baloo abaka na nwana we wa lele na bolosi o Kapalanauma. ⁴⁷Waoka yo obotshe Yesu aüti o Yuda akomi o Galileya, amba ya kyende zwana ne, amba ya onga ne obotshe bakyende pho akyebikya nwana we wa lele oli nde mowe. ⁴⁸Yesu amba ya wo ne yokye: Bo be toweni mayaa na bilekyesako be otoanonole! ⁴⁹Mokonzi wa baloo amba ya wo ne yokye: Nkolo, yakye naino nwana wanga sa bowakye! ⁵⁰Yesu amba ya wo ne yokye: Kyende, nwana wawe ali na bomoo. Moto mona amba yaanola maloba mamowosi Yesu, nono

wabutwa yo.⁵¹ Waba yo kabutwe, bato be batoma bamba ya mobenga o botshe: Nwana wawe wa lele ali na bomò. ⁵² Amba ya batuna imbele ye sibutwaki nwana na bolaa emba bamba mobuyisa bekye: Yabaka yana, o ngonga ya sambo wa mana mowewe o nzoto ye. ⁵³ Ango wa nwana awenekye obotshe yabaka ndo'osina imbele sawoko Yesu ne obotshe: Nwana wawe wa lele ali na bomò. Mina wamo, yo na bonkpe phe bonso baési yaanola. ⁵⁴ Mena yabaka elekyesako eya ibale eyakylaka Yesu o Galileya, waüta yo o Yuda.

Chapter 5

¹Nsima ya maphoò mamana, wa imbele sa esèleko ya Bayuda, Yesu amba ya kyende o Yelusaleme. ²Nzuka o Yelusaleme phenephe na mozibo mootangye nwa bampate, wali mbondo yonoyo ekye bangye be na munoko nwa Baébele Betezatezata. Mokanda mono nwa milaku mitano, nwabaka wamo, ³o milaku mée, bato ba malosi baikye babaka bamilangya omo, bato bapholo miyo, bakpekusa, banyiba binango. (Babaka baziya obotshe maa maphukubane, ⁴Pho anzelu wa Nkolo abaka kaüte o mbondo imbele siiyoko pho ya iphukubinya maa. Moto wa bolosi owakyeke mikumbya o maa me phanza waphukubane mango, abikaka na bolosi phe na bo bolosi me phabaka ndengye'ye. ⁵Moto monomo owa nyiba enango mambula makoo mato mbuka nwambi abaka omoò. ⁶Wamowene Yesu alangyi, nawaéba yo obotshe akokyi na elème mena, amba wo ne yokye: Oli na phowa ya ibika? ⁷Mooka amba ya mobuyisa yokye: Nkolo, sili na moto nwa inkumbya o mbodo imbele sii phukubane maa. Imbele sikusubane nga obotshe nakye mikumbya, moto moauu kaingyele angwa oboo phanga. ⁸Yesu amba ya wo ne yokye: Langwa, kpa itiko sawe, tambula. ⁹Mina wamo, moto me abikyi. Aési yakpa itoko se, abuto itambula. Nzuka mokolo me yabaka mokolo nwa sabata. ¹⁰Pho ya bomò, Bayuda bamba ya wo na moto obikyi bekye: Eli mokolo nwa sabata, tosengyesi iphila itoko sa we. ¹¹Kasi amba babuyisa yokye: Moto ombikye, eli nde yo moto owo na nga obotshe: Kpa itoko sawe otambule. ¹²Bamba motuna bekye: Moto mè nzaa owo nawe obotshe: Kpa itoko sawe otambule. ¹³Kasi moto owabikyaka be taikaka eba nza oo mobikye, pho Yesu amanaka wali moluku nwa bato babaka wamo. ¹⁴Nsima, Yesu amba kula kye mozwa o Tempelo, amba wo ne yokye: We mona obikyi, sakula kyela masumu pho lowo losuu lolodi bobe saeyelela. ¹⁵Bobe, moto me amba kyende imola Bayuda obotshe ebakyi Yesu moto oomobikye. ¹⁶Tata wamo, Bayuda bamba yaokyele Yesu yoo, pho akyelaka babona mokolo nwa sabata. ¹⁷Kasi Yesu amba ya babuyisa yokye: Tata, nono imwanwa eye ali o ikyela etoma. ¹⁸Tata wamo, Bayuda bakulaka luka na boikye malondo ma imoboma, teli nde pho taikaka kumola mokolo nwa sabata, kasi na pho abaka kabangye Nwaphongo obotshe ali Ango, kambe na kula mimekyinya na Nwaphongo. ¹⁹Yesu amba kula ya kpa maloba amba bawole yokye: Nawo nabe nde phele phele. Nwana takokyi ikyela lowo na ndengye'ye yo mampenza, kasi nde ikye wene yo Ango kakele: pho iiki kyele Tata, Nwana kaikyele nde bomo. ²⁰Eli obotshe Tata kazingye Nwana emba kamoteya inso iiki kyele yo. Amoteya bitoma bikuli leka bonene, na obotshe bee obe kokamwe nde bokamo. ²¹Pho booko akole Tata bawe kakule babuya na bomoo, Nwana ne kabikya nzaa ozingyi yo. Tata taasambisa moto, ambya isambisa sinso oka Nwana, ²²obotshe bato banso bakumole Nwana bookokumole bee Tata. Moto ootokumole Nwana, taakumole na Ango owa motoma. ²⁴Nawo na bee nde phele phele, moto okookye maloba manga, kambe na anolela owantoma, ali na bomoo pha bobe. Yo etasambe, kasi yo amokundwa onte ya bawe, amozwa bomoo. ²⁵Nawo nabe phele phele, imbele siiye, emba inwanwa eye imbele me sili wawa, bawe bamooka nwesi nwa Nwana wa Nwaphongo emba bato bamooka nwesi me, bamoba na bomoo. ²⁶Phoo, boli Tata na bomoo yo mampenza, nde bomoo aphe Nwana obotshe abe na bomoo me yo mampenza. ²⁷Amophe bokonzi pha isambisa pho ali Nwana wa Moto. ²⁸Mapho manso mama mango saekamwusa! Imbele siiye, banso bakyimele o malita bamooka nwesi nwe, ²⁹emba banso baakyelela bolaa bamokundwa phoya izwa bomoo. Baakyelela bobe, bamokundwa pho ya isambisama. ³⁰Nga sikokyi ikyela lowo na ndengye yanga mampenza: natene bolombe nde na noko yookyi nga, emba bolombe phanga boli pha bosome pho siilukye ikyela boozingyi nga, kasi boozingyi owantoma. ³¹Bo namiwole pho ya nga mampenza, bowokye pha nga nde tebo pha phele. ³²Eli nde mosuu okowo pho ya nga, emba naebe iwo siiwo yo pho ya nga sili sa phele. ³³Bee, watomaka bato oka Yoane Mobatise. Aewole maphoo ma phele. ³⁴Ka nga, sisengyesi na moto obotshe awo pho ya nga. Nawo babona pho ya bee, obokye obikye. ³⁵Yoane abaka tala ekyelosa bee emba kyelele: kasi bee wazingaka ikumba nde pho ya nwana imbele na saa ya tala me. ³⁶Kasi nga, nali na maphoo ma iewole malekyi maaka Yoane na bonene: eli bitoma Tata obotshe nabikyele. Nabikyele, emba eli bee biiwole pho ya nga obotshe Tata antoma. ³⁷Tata owantoma awo na yo mampenza pho ya nga. Kasi toika oka nwesi nwe na mbala, naa iwene boo phe. ³⁸Emba iloba se tesili onte ya bee, pho bee tooanolele owatoma yo. ³⁹Bee koekole Buku pha Nwaphongo pho koomunya obotshe wamozwa omo bomoo pha bobe. Kasi eli nde phango boowo pho yanga. ⁴⁰Emba toozingye iya oka nga pho ya iya zwa bomoo pha bobe. ⁴¹Nkemo, siika izwa na bato. ⁴²Kasi naeyebe, bee toli na lozingo la Nwaphongo onte ya bee. ⁴³Inga, naesi o nkombo ya Tata, emba bee toikyi benela inzamba. Ka bo moto mosuu aesi na nkombo ye mampenza, yo moona bee wamoyamba! ⁴⁴Bee nde ombi anola ndengye'ye, bee bazwa nkemo ya bee onte ya bee na bee. Bee bate balukye nkemo ikyiute na Nwaphongo yo mampenza? ⁴⁵Saumunya obotshe yamoba nga owamokye esongyela oka Tata. Mosongyesi wa bee, eli Mose okolemele bee. ⁴⁶Pho bokoanolele Mose, nde onzanolelakyi me, pho akomaka nde pho ya nga. ⁴⁷Bo tooanole yaakoma yo, wamba anola iiki wo nga ndengye'ye?

Chapter 6

¹Nsima me, Yesu amba yakatisa o mokukulu moyoko nwa ebale enene ya Galileya, ekyebangye na bee Tiberias. ²Moluku nwa bato nwabaka momobengye pho bato bawenekye bilekyesako biabaka yo kakeye oka bato baa malos. ³Yango mena Yesu amba ya baa o ikolo sa ngomba akye zala omo yo na baekosi bee. ⁴Yabaka o boo pha eseleko ya Bayuda eya ilekana. ⁵Nzuka watomba Yesu miyo o ikolo bobo, amba yawene moluku nwa bato moye oli yo. Amba ya wo na Filipe yokye: Tomoomba mapa pho ya obotshe bato baba baze bi? ⁶Wawo yo babona, amumekaka. Pho yo aebaka lowo lamokyela yo. ⁷Filipe amba ya mobuyisa yokye: Nabo toombi mapa ma baphalanga bakokyi na iphuti sa nkolo mikama mibale, etemaakokye obotshe moto na moto azwe nono nwana etee. ⁸Monomo na baekosi be, okobangye be Andele, nwana nyango na Simo Petelo, amba ya wo ne yokye: ⁹Munzenga monomo wawa ali na mapa matano na swe ibale. Kasi ina yango mina yamokyela ekpele'ye pho ya boikye pha bato bobo? ¹⁰Yesu yokye: Obazasa o se. Bobele bamba ya zala. Babaka phenephe bambele nkoto itano. ¹¹Emba Yesu amba ya kpa mapa, aphe Nwaphongo melesi emba amba ya makabela bato banso baabaka wamo. Abaphekye nde na phowa ya moto na moto. ¹²Waaoka bee ntoma, Yesu amba ya wo na baekosi bee yokye: Anginya bitee binso biikasi, pho ekpele yonoyo sabunga. ¹³Bamba ya biangyinya, bamba tonza banyanzima iko mbuka babale na bitee ba mapa maazaka be. ¹⁴Waaawene bato elekyesako eyauta yo ikyela, bekye: Oyo ali owaakolo moimosi, oosengyesi iya o mokyisi. ¹⁵Kasi Yesu waebaka yo obotshe bakokyi iya mokpa na bokusi pho ya imobuya mokonzi, ambakula mana wamo, yo mampenza amba baa o ngomba. ¹⁶Wakoma nkokolo, baekosi bee bamba yauta nono o ebale enene. ¹⁷Bamba ya baa o vato bonobo bamba ya kye o Kapalanauma, o mokukulu moyoko. Mena bunya bombo inda, emba Yesu naino bunya sataa babenga. ¹⁸Ewele enene yeesi ya kyela, ebale ebuto iphukubana. ¹⁹Balukaka phenephe na bakyilometele batano naa motoba, waa wene bee Yesu katambule o ikolo sa maa, kambe koma phenephe na vato. Emba bee bailaka, ²⁰kasi Yesu amba wo na bee yokye: Bee saila, eli nde nga! ²¹Bazingaka imokpesa o vato, kasi sakoko, vato bokye seme o elele eyakyeke be. ²²Bo yana, moluku nwa bato nwa ikalaka o mokukulu moyoko, nwamba ya eba obotshe yabaka wamo nde vato bonobo, Yesu taikaka kye na baekosi bee elele yonoyo, bee bakyekye bee mampenza. ²³Kasi maato mayoko mautaka o Tiberias makomaka phenephe na elele eya zaka bee mapa nsima ya Nkolo iphe melesi. ²⁴Waaeba moluku nwa bato obotshe ebe Yesu, ebe baekosi bee tebakuli baa wamo, bato bamba ya kpela o mato emba bamba yakyende o Kapalanauma, ikye miluka Yesu. ²⁵Emba wamozwa bee o mopha moyoko nwa ebale enene, bamba wo ne bekye: Labi, okomi wawa imbele ye? ²⁶Yesu amba babuyisa yokye: Naewole nde phele phele ngakye: toondukye pho ya obotshe wawene bilekyesako, kasi pho wazaka mapa wambaka na maoka. ²⁷Osengyesi imiambya o etoma pho ya ozwe ntoma yiteiunve, ya moephe Nwana wa Moto, kasi pho ya ntoma ikyi otono phe. Pho eli Tata, yo ooli Nwaphongo, owa mophe bokonzi. ²⁸Bobele bamba ya wo ne bekye: Tosengyesi ikyela boo pho ya ikyela bitoma biizingye Nwaphongo obotshe tobikyelele? ²⁹Yesu amba babuyisa yokye: Etoma ya Nwaphongo eli nde ianolela owatoma yo. ³⁰Bamba ya mobuyisa bekye: kasi we, elekyesako iye eyamokyela we pho toewene emba tombe eanolela? Etoma ya we iye? ³¹O obokye, baango ba banga bazaka mana, nde bowakoma bee obotshe: Abaphekye ya iza, mapa maute o ikolo. ³²Kasi Yesu amba wo na be yokye: Naewole nde phele phele, teli Mose owaephekye mapa ma ikolo, kasi eli nde Tata okoepe maakolo mapa ma ikolo. ³³Pho mapa ma Nwaphongo, eli nde yo okoute o ikolo na okoambya bomoo omokyisi. ³⁴Emba bamba ya wo ne bekye: Nkolo olopekya nkolo inso mapa me. ³⁵Yesu amba ya wo na bee yokye: Eli nde nga oli ipa sa bomoo, moto okoye oka nga etakule oka nzala. Moto okonzanole etaokye phowa ya maa. ³⁶Kasi naambo wo ngakye: bee oweni kasi toanole. ³⁷Bato banso bampe Tata, bamoya oka nga, emba okoye oka nga, esi movakye; ³⁸pho nauta o ikolo pho ya iyakyele bokozingye owantoma, kasi bokozingye nga phe. ³⁹Nzuka phowa ya owantoma eli obotshe nga sabunga nono moto monomo mi baampe yo, kasi obotshe nabakundole o mokolo nwa suka. ⁴⁰Phowa ya Tata yango eye: moto munso oweniNwana ambi na moanola, azwe bomoo pha bobele. Emba nga, naamokundola o mokolo nwa suka. ⁴¹Tata wamo, Bayuda babuto ingungubana ne pho awoko obotshe: Nali ipa siute o ikolo. ⁴²Emba bambaka kula wo bekye: Teli yo Yesu, nwana wa Yosefi? Teloebe nyango na ango? Ndengye'ye akokyi iwo inwanwa eye obotshe: Nauta o ikolo? ⁴³Yesu amba kula ya babuyisa yokye: Le ingungubana onte ya bee! ⁴⁴Moto takokyi iya oka nga bo Tata owantoma tamokambi, emba nga naamokundola o mokolo nwa suka. ⁴⁵Baimosi bakoma bekye: Bato banso bamoteyama na Nwaphongo. Moto munso owaoka yauta na Tata na ambi na anola mateya me, kaye oka nga. ⁴⁶Eli obotshe na moto taika wene Tata, bo teebe nde owauta na Nwaphongo. Iyo, awenw Tata. ⁴⁷Naewole phele phele, moto okoanole ali na bomoo pha bobele. ⁴⁸Nali ipa sa bomoo. ⁴⁹O obokye, baango ba bee bazaka mana, emba bawa. ⁵⁰Mapa maute o ikolo mali obotshe moto owa mazaa, etaawe. ⁵¹Nali ipa sa bomoo siuti o ikolo. Moto owamoza ipa me amoba na bomoo pho ya bobele. Emba ipa samoambya nga, eli nzoto yanga, yambyami pho ya obotshe mokyisi mozwe bomoo. ⁵²Yango mena, Bayuda bamba butwa iika ziiko na bokusi onte ya be, bekye: ndengye'ye moto mona akokyi ilophe nzoto

ye obokye toize? ⁵³Yesu amba yawo na be yokye: Naewole nde phele phele, bo toze nzoto ya Nwana wa Moto, bo tombi na nywa malongo me, otooze bomoo. ⁵⁴Moto okoze nzoto ya nga, na okonywe malongo ma nga, ali na bomoo pha bobele. Emba nga, naamokundola o mokolo nwa suka. ⁵⁵Pho nzoto yanga ili yaakolo ntoma, na malongo manga eli maakolo maleku. ⁵⁶Moto okoze nzoto yanga, na okonywe malongo ma nga, na naga nali onte ye. ⁵⁷Emba bo wantoma Tata ooli na bomoo na obotshe nali na bomoo pho ye, yango mena moto owamoza nzoto yanga, amoba na bomoo pho ya nga. ⁵⁸Ipa sauta o ikolo sili bobo: sikyese na saazaka baango ba bee. Bee bawa, kasi moto owamoza ipa siwene bee sisi, amobaa na bomoo pho ya bobele. ⁵⁹Mena yabaka mateya ma Yesu o mangambi ma makyita ma Bayuda o Kapalanauma. ⁶⁰Nsima ya imooka, baekosi bee baikye bamba butwa iwo bekye: Iloba sisi sili sikusi! Okokyi imooka nza? ⁶¹Kasi waeba yo mampenza obotshe baekosi bee bangungubane pho ya iloba me, Yesu amba wo na bee yokye: Iloba me siephe yo? ⁶²Emba bombi wene Nwana wa Moto kabaa o elele eyabaka yo phanza...? ⁶³Eli nde Bolobo okoambya bomoo, nzoto tikyele ekpele. Maphoo maewosi nga, mali Molimo n bomoo. ⁶⁴Kasi wali baayoko onte ya bee, bate baanole. Pho Yesu aebaka tata o etatele baabaka bawa bate baika anola na nza owamuungya. ⁶⁵Amba kula wo yokye: Yango mena, nawokyi na be obotshe: Moto takokyi iya oka nga bo Tata tamoanolesi. ⁶⁶Tata mokolo mamuna, baekosi bee baikye bamanaka emba tebakulaka mobenga. ⁶⁷Emba Yesu amba ya wowoo na Iko mbuka babale yokye: Na bee, tozingye na bee ikyende? ⁶⁸Simo Petelo amba ya mobuyisa yokye: Nkolo, tomokula kyende oka nza? Iwe oli na maphoo ma bomoo pho ya bobele. ⁶⁹Na banga, toanosi emba toebi obothse oli Mosantu wa Nwaphongo. ⁷⁰Yesu amba babuyisa yokye: teli nga moto owa eolo, bee Iko mbuka babale? Emba monomo na bee ali zabubulu! ⁷¹Awoko babona na Yudasi, nwana wa Simo Mosikaliyoka. Pho yabaka yo owamuungya, iyo mampenza na Iko mbuka babale.

Chapter 7

¹Nsima me, Yesu aba nde ikyemikyende o manyete ma Galileya. Taikaka benela ikyemikyende o manyete ma Yuda waabaka Bayuda balukye imoboma. ²Nzuka eseleko ya Bayuda eya ndalaku yabutowa phenephe. ³Bobe, bana nyango bamba ya wo ne bekye: Mana wawa okyende o Yuda pho baekosi ba we, na bee me, bawene bitoma biyele we. ⁴Moto okozingye obokye bato bamoebe, takyele maphoo me mi ibombo. Pho kokyele bitoma ndengye eye, omiweninya o mokyisi! ⁵Pho bana nyango mampenza tebaikaka moanola. ⁶Emba Yesu amba wo na bee yokye: Imbele sa nga naino tesikokyi. Imbele saaka bee sakoka. ⁷Mokyisi temokokyi iyeina. Kasi nga, mokyisi munzine pho nawo ngakye bitoma ba bee bili bibe. ⁸Kyende o eseleko mena. Pho ya nga, esikye omo, pho imbele sanga naino tesikokyi. ⁹Nsima ya iwo babona, amba ikala o Galileya. ¹⁰Kasi waakye banaa nyango o eseleko, ne amba yakye omo, samiweninya, akyekye nde mi ibombo. ¹¹Onte ya eseleko, Bayuda bamolukaka emba bamba wo bekye: Ani baa bi? ¹²Onte ya moluku nwa bato, baikaka ziko pho ye. Bana bawoko bekye: Ali moto wa maphoo mala, bayoko bekye: Phe, kakosa bato. ¹³Nabo babona, moto na monomo tamekaka iwo polele pho ye, pho ya iila Bayuda. ¹⁴Waakoma bee onte ya eseleko, Yesu amba ya kye o Tempelo abuto iteya. ¹⁵Bayuda bakamwaka na mateya me emba bamba wo bekye: Ndengye'ye iyo taika ekola kambe eba maphoo makoma be? ¹⁶Yesu amba babuyisa yokye: Mateya manga temaute na nga, kasi na owantoma. ¹⁷Bo moto kazingye ikyela phowa ya Nwaphongo, amoeba bo mateya mamana maute na Nwaphongo naa bo namiwole nga mampenza. ¹⁸Moto oko wo pho ye, kalukye nkemo ye mampenza. Kasi ookolukye nkemo ya owantoma, ali na maphoo maa phele. Emba bole teboli onte ye. ¹⁹Teli Mose owa ephe mibeko? Kasi nono moto monomo onte ya bee takyele bokowo mibeko: Pho yaye kolukye imboma? ²⁰Moluku nwa bato bamba mobuyisa bekye: Oli na molemba o nzoto ya we! Okolukye iye boma nza? ²¹Yesu amba kula yakpa maloba amba wo na bee yokye: Nakyesi nde etoma yonoyo, bee banso okamo! ²²Mose awoko na bee obotshe obelekye bana ba bampole, - lauta na bankoko kasi na Mose phe - emba bee kolokyele na mokolo nwa Sabata. ²³Ka bo bee kobe moto mokolo nwa Sabata na nka eya obotshe Mobeko nwa Mose mooto, ka phoyaye kontombe pho nabikye moto mokolo nwa sabata? ²⁴Sakyeka maboo ma bato bo kotene bolombe, kasi tena bolombe na bosembo. ²⁵Bato ba Yelusaleme bawoko bekye: Mena teli ookolukye bee obotshe bamobome? ²⁶Kyeka kawo mi pha emba teba mowole na lowoo! Bakonzi ba banga baebaka phele obotshe eli nde yo Klisto? ²⁷Kasi moto oyo banga toebe biuti yo, nzuka imbele samoya Klisto, na moto etaebe biuti yo. ²⁸Bobe Yesu owateyaka o Tempelo, aimolaka yokye: Konzebe! Koebe biuti nga? Kasi sikyi ya na ndengye yanga mampenza. Owantoma kawo ya phele, yo otoebe bee. ²⁹Nga namoebe pho naute oka ye, eli yo owantoma. ³⁰Emba bambaka luka nde imoakya. Kasi na moto taika na moakya pho ngonga ye teyataaka koka. ³¹Onte ya moluku nwa bato, baikye bamoanolaka, bambaka wo bekye: Waamoya Klisto, amokyela bilekyesako biikye koleka bikyele moto oyo? ³²Yaabaka bee bakyemikolo onte ya moluku nwa bato pho ye, yakomaka o matoo ma Bafalisayi. Emba banganga banene na Bafalisayi bamba ya toma bapulusi pho ya imoakya. ³³Yesu amba wo yokye: Nata kuta kula ba na bee nwana imbele, emba namokyende oka owantoma. ³⁴Bee wamunduka kasi ontonzwe. Pho elele eya moba nga, bee otokome omo. ³⁵Tata wamo, Bayuda babutowa iwono onte ya bee bekye: Amuna kyende mi elele iye eyamobaa banga sakye mozwa? Amokye benga bakyeminyangwa onte ya Baela? Amokye teya Baela? ³⁶Maphoo maawo yo mamana malukye iwo bo: Bee wamunduka kasi ontonzwe, na obokye: Elele eyamoba nga, bee otokome omo? ³⁷Mokolo nwa suka ya eseleko, muna molekye nkolo iso, Yesu aesi ya teme, abuto iimola yokye: Bo moto ali na phowa ya maa, aye oka nga, ambe ya nywa. ³⁸Moto ookonzanole; bowawo buku pha Nwaphongo: Uta o ndondo ye, bibale ba maa ma bomoo biamolukwa. ³⁹Awoko babona na Bolobo pha sengyelaka izwa bato baamoanolela. Na bosembo Bolobo tephataka ba pho Yesu tataka zwa naino nkemo. ⁴⁰v 40 Onte ya moluku, bato baokaka mapho me, bakyi bekye: Nde phele, kyeka Moimosi! ⁴¹Bana bekye: Klisto akokyi itokolo o Galileya? ⁴²Buku pha Nwaphongo tebowo obotshe amoba wa bosoo Davide, emba amouta o Beteleme, mokyisi mokyisi nwaauta Davidi? ⁴³Yango bamba kabwana phoye. ⁴⁴Bato bayoko onte ya be, balukaka imoakya, kasi na moto monommo taika mokuma. ⁴⁵Bobe babulusi bamba yabutowa oli banganga banene na Bafalisayi. Bamba yawo na babulusi obotshe: Phoya'ye bee toiki ya ne? ⁴⁶Babulusi bamba yabuya bekye: Moto tawo bokowo moto mona! ⁴⁷Bafalisayi bamba wo na bee bekye: Olukakyi na bee imoanolela me? ⁴⁸Onte ya bamkumu na Bafalisayi, wali monomo o moanolesi? ⁴⁹Eli nde moluku nwa bato bate baebe mobeko, bato baaza be! ⁵⁰Kasi monomo onte ya Bafalisayi, Nikodeme owa kyekye oka Yesu phanza, yokye: ⁵¹Mobeko nwa banga munyete moto bo naino tomokyi naa ieba maphoo makyele yo? ⁵²Bamba mobuyisa bekye: Nawe toli moto wa Galileya? Luka na bola emba wamowene obotshe o Galileya, tewakokyi itokolo moimosi. ⁵³Bamba ya butwa moto na moto o ingambi se.

Chapter 8

¹Emba Yesu amba ya kye o ngomba ya Olive. ²Waakoma wa mumbengu, ambakula ya o Tempelo. Emba bowabaka bato banso baye oka ye, amba ya zala abuto ibateya. ³Bobele, bateye ba mibeko na Bafalisayi bamba moyelela na nwanwasi monomo owazwaka be na lele mosuu, emba bamba ya moteya onte ya bato banso. ⁴Bamba ya wo ne bekye: Moteye, nwanwasi oyo, tomozwe na lele mosuu. ⁵O buku pha mobeko, Mose awo na banga obotshe tobome babasi ba ndengye mena na mabaka. Emba we, kowo bo? ⁶Bawoko babona na maumunya ma imobekyisa izengye, pho bazwe eleko ya imophunda. Kasi Yesu, amba ya miinya, abuto iwala nzenze na munsee o manyete. ⁷Waaba bee, balendendale nde na imotuna mituna, Yesu amba ya miinola, amba ya wo na bee yokye: Onte ya bee, otowaikakyela isumu, abe moto owa o boo wa imuma ibanga. ⁸Emba kula yo miinya, akuli butwa iwala nzenze o manyete. ⁹Waaoka be maphoo mamana, monomo na monomo atati imigbolo, tata na baphomba. Emba Yesu amba ya ikala yo mampenza na ona nwanwasi owa temekye onte ya iboko. ¹⁰Yesu amba ya miinola, amba ya wo ne yokye: Nwanwasi, bee bawa? Na moto monomo taikiy emaa ibanga? ¹¹Amba ya buya yokye: Nkolo, moto phe. Emba Yesu amba ya wo ne yokye: Na nga me, siiema ibanga. Kyende, kasi tata lolu sakula kyela isumu. ¹²Yesu akulaka wo na be yokye: Nali moo nwa mokyisi. Moto okombengye, etatambule o enzombi, amozwa moo mokambe o bomoo. ¹³Emba Bafalisayi bamba ya wo ne bekye: Komiwole we mampenza! munoko nwawe tolokoyi imoanola. ¹⁴Yesu amba babuyisa yokye: Eli phele obotshe namiwole nga mampenza, kasi munoko nwa nga moli nwa ianola, pho naebe mbale euti nga na mbale ekekye nga; kasi bee, toebe biuti nga na bi kye nga. ¹⁵Bee kosambisa na ndengye ya bomoto. Inga siisambisa moto. ¹⁶Emba bo eniba obotshe na sambisa, isambisa sa nga sili nde phele pho sili nga mampenza. ¹⁷O mobeko nwa bee mampenza nga bakoma obotshe bo noko ya bato babale ikokaa bakoyi iianola. ¹⁸Namiwole nga mampenza, emba Tata owantoma pho ya nga me. ¹⁹Emba bamba wo ne bekye: Ongo ali bi? Yesu amba buya kokye: Toonzeebe, tooebe na Tata. Bowanzebaka, okoyi ieba na Tata. ²⁰Awoko maphoo mamana o elele ekye ambya bee makabo, waba yo kateya o Tempelo. Moto na monomo taika moakya, pho ngonga ye teyaikaka koka. ²¹Yesu amba kula wo na bee yokye: Nakyende, wamunduka, kasi wamowa na masumu ma be. Elele ekekye nga, tokoyi ikyende omo. ²²Emba Bayuda bamba wo bekye: Ali na maumunya ma imiboma pho kawo yokye: Elele eya mokyende nga, tokoyi ikyende omo? ²³Yesu amba babuyisa yokye: Bee oli bato ba o nse, nga nauti o ikolo. Bee oli bato ba mokyisi mumu, nga sili wa mokyisi mumu. ²⁴Yango mena, nawokyi na be obotshe wamowa na masumu ma bee. Pho na bo toanosi obotshe Nali, wamowa na masumu ma bee. ²⁵Emba bamba ya wo bekye: Iwe oli nza? Yesu amba babuyisa yokye: Ikyiiewole nga uta o etatele. ²⁶Pho ya bee, nali na maphoo maiky ma iwo na ma isambisa, kasi owantoma kawo phele. Na yaoka nga ne, ili yango ikyi wo nga o mokyisi. ²⁷Tebaikaka sosolo obotshe abawolekye pho ya Ango. ²⁸Bobele, Yesu amba ya bawole yokye: Waamotomba bee Nwana wa Moto, wamoeba obotshe Nali, simbe nakyela maphoo na ndengye yanga mampenza, pho nakeye nkolo inso mphoo maamosepelisa. ³⁰Waaba yo kawo babona, bato baikye bamoanolelaka. ³¹Bobele Yesu amba ya wo na Bayuda baamoanolaka yokye: Bo oikasi ibanza maphoo ma nga, oli phele baekosi banga, ³²wamoeba maphoo ma phele emba maphoo me mamoeiyikola. ³³Bamba mobuyisa bekye: Banga toli bana ba Abalayama, teloli baombo ba moto: pho ya'ye kowo obotshe tomoikolama? ³⁴Yesu amba ya babuyisa yoke: Nawo na be nde phele phele, ngakye, moto okokyele masumu ali moombo wa masumu. ³⁵Moombo taikale nkolo inso o ingambi, kasi nwana, yo kaikale o ingambi pho ya bobele. ³⁶Bo Nwana aesikosi, wamoba baakolo bato baaikola be. ³⁷Naebe obotshe bee oli bana ba Abalayama, kasi pho maphoo ma nga temanyolo onte ya bee, kolukye imboma. ³⁸Nga, nawo maphoo maawene nga oka Tata, kasi bee, kokyele maphoo maoka bee oka anga wa bee! ³⁹Bamba mobuyisa bekye: Ango wa banga, eli Abalayama. Yesu amba ya wo na bee yokye: Bo oli bana ba Abalayama, kyela bitoma ba Abalayama. ⁴⁰Kasi inwanwa eye, bee kolukye imboma, nga, oewosi maphoo maphele maoka nga oka Nwaphongo. Abalayama taika kyela babona. ⁴¹Kasi bee, kokyele bitoma ba anga wa bee. Bamba mobuyisa bekye: Banga teloli bana baabota bee mi ebembi! Toli nde anga monomo, Nwaphongo! ⁴²Yesu amba ya wo na bee yokye: Bo Nwaphongo abakyi ongo wa be, nde wanzingaka, pho natokolo oka Nwaphongo namba kula uta nde oka ye. Siika ya na ndengye ya nga mampenza, eli Yo owantoma. ⁴³Pho ya'ye bee toosolo ewosi yanga? Pho tookoye iyoka maphoo ma nga. ⁴⁴Ango wa bee eli Zabulu, emba oli na phowa maphowa ma anga wa bee. Uta o etatele abaka nde mobomi wa bato, taika miambya i maphoo ma phele pho maphoo ma phele te mali onte ye. Waakate yo bole, loute o ndondo ye, pho ali moto wa boole na anga wa boole. ⁴⁵Kasi pho yanga, pho na wo maphoo ma phele yanga mena tonzanole. ⁴⁶Moto nza, onte ya bee owa munteya isumu sakyela nga? Bo na wo maphoo ma phele, pho ya'ye bee tonzanole? ⁴⁷Moto wa Nwaphongo, kaokye maphoo ma Nwaphongo. Ka ootolio bee bato ba Nwaphongo, yanga mena, bee toonzokye. ⁴⁸Bayuda bamba mobuyisa bekye: Toloikaka longa waawoko banga obotshe oli Mosamaliya na na bolobo bobee? ⁴⁹Yesu amba babuyisa yokye: Phe, sili na bolobo bobee; kasi nakumbele Tata, kasi bee, toonkumbele! ⁵⁰Siika na luka nkyemo nga mampenza, moto mosuu ali

okoiambya na ookosambisa. ⁵¹Naewole nde phele phele, bo moto abanze maphoo ma nga, etawe. ⁵²Emba Bayuda bamba ya wo ne bekye: Inwanwa eye tombi ya eba obotshe oli na bolobo bobe! Abalayama awa, na baimosi me, kasi we koya wo wekye: Bo moto kabanza maphoo manga etaa we. ⁵³Iwe olekyi ango wa banga Abalayama owa wa? Na baimosi bawa me! Iwe kombe mikpa nza? ⁵⁴Yesu amba babuyisa yokye: Bo namitatakyi nga mampenza, nkemo ya nga teibe na ntina. Eli nde Tata oko ntate, iyo okoanole bee obotshe ali Nwaphongo wa bee. ⁵⁵Bee toika moeba, kasi nga namoebe. Bo nawoko ngakye simoebe, nde na ba nde ya bee: moto wa bole. Kasi namoebe emba nabanza maphoo me. ⁵⁶Ango wa bee Abalayama, abaka na nkyisa ya iumunya obotshe amowene mokolo nwa nga. Awene mokolo me, emba atondaka na nkyisa. ⁵⁷Waawo yo babona, Bayuda bamba wo ne bekye: Naino tokokye na mambula mako matano, emba wamba wene Abalayama! ⁵⁸Yesu amba ya babuyisa yokye: Naewole nde phele phele, naino Abalayama sata botama, Nga Nali. ⁵⁹Bobele bamba ya ongo mabanga pho ya imumaa, kasi Yesu amba mibomba, nono watokolo yo o Tempelo.

Chapter 9

¹Waaba Yesu kalekane, amba ya wene moto monomo owa botama na miyo mapholo. ²Baekosi bee bamba ya motuna motuna mumu: Labi, moto oyo apholo miyo pho ya masumu me ndee pho ya masumu ma baboti bee? ³Yesu amba buya yokye: Teli yo na baboti bee. Kasi eli nde pho ya obotshe bitoma ba Nwaphongo biwenene onte ye! ⁴Waata baa moo, tosengyesi ikyela bitoma ba owantoma. Waakome mokolo, moto takokyi ikula kyela etoma. ⁵Naino ootaba nga o mokyisi, nali moo nwa mokyisi. ⁶Waawo yo babona, Yesu amba ya towa matee o manyete, aesi ya maphuta na manyete amba ya mainga moto owa pholoko miyo me o miyo. ⁷Amba ya wo ne yokye: Kye mikunyola o mbondo ya Silowe (kyelukye iwo obotshe: Toma). Moto owa pholo miyo amba ya kyende, akye mikunyola, waaya butwa yo, abuto iwene. ⁸Babubaa ne na babaka bamowene soo soo - pho abaka moongyi - Teli yo owa baka azasi kaongye? ⁹Bana bekye: Eli nde yo! Bayoko bekye: Iyo phe, eli nde moula ne. Kasi moto owa pholo miyo amba anola yokye: Eli nde nga. ¹⁰Emba bamba wo ne bekye: Ka miyo mawe mambi zibwa ndengye'ye? ¹¹Amba buya yokye: Moto okobangye bee Yesu, aphuti manyete, amanzingyi o miyo, amba wo na na nga yokye: Kyemikunyola o Silowe. Bobele nga, namba ya kyende, namba ya mikunyola emba namba ya butwa iwene. ¹²Bamba ya wo ne bekye: Moto me ali bi? Amba buya yokye: Nga siebe. ¹³Bobele, baesi yakye na moto owa pholoko miyo oka Bfalisayi. ¹⁴Nzuka mokolo nwa phutaka Yesu manyete na nwaa mozibolaka yo miyo, yabaka mokolo nwa Sabata. ¹⁵Bafalisayi bamba motuna na bee ndengye'ye eya butwa yo iwene. Amba ya babuyisa yokye: Anzinga mungyinda o miyo, na mikunyosi, nabuto iwene. ¹⁶Onte ya Bafalisayi bana bawoko bekye: Moto oyo taakumole Sabata, tali moto wa Nwaphongo. Kasi bayoko bawoko bekye: Moto wa masumu akokyi ikyela bilekyesako bibi ndengye'ye? Emba bokabanakye bonyosi onte ya be. ¹⁷Bobele bamba kula tuna moto owa pholo miyo bekye: Ka we, kowo bo pho ya oezibosi miyo? Ali moimosi. ¹⁸Kasi waaba bee naino sata banga baboti be, Bayuda tebaikaka eba obotshe apholoko miyo amba butwa iwene. ¹⁹Bamba ya tuna baboti ba nwana me motuna mumu: Moto oyo ali phele nwana wa bee okowo bee obotshe abotama na miyo mapholo? Emba inwanwa eye kawene ndengye'ye? ²⁰Baboti bamba buya bekye: Toebe obotshe eli nde phele nwana wa banga, abotama na miyo mapholo. ²¹Kasi bobuto yo iwene inwanwa eye, banga toloebe. Oomozibosi miyo nza? Tolomoebe. Omotune, ali phomba, aimole yo mampenza! ²²Baboti bee bawoko babona pho bailaka Bayuda. Bee baakanaka itokolo moto munso okowo obotshe Yesu ali Klisto o ingambi sa makyita. ²³Yango mena, baboti bawoko bekye: Yo nga ali phomba omotune yo mampenza. ²⁴Mbala eya ibale. Bafalisayi bamba kula banga moto owa pholoko miyo, bamba wo ne bekye: Phe Nwaphongo ngambo! Banga toebe obotshe moto oyo ali moto wa masumu. ²⁵Amba babuyisa yokye: Naebe nde ekpele yonoyo obotshe: napholoko miyo emba inwanwa eye nabuto iwene. ²⁶Bamba wo ne bekye akyesi ye? Aezibosi miyo ndengye'ye? ²⁷Amba babuyisa yokye: Nambo eyumola, kasi bee tookye! Pho ya'ye kizingye obotshe nakule eyumola mbala esuu? Emba na bee toli nde na phowa ya ibutwa baekosi bee? ²⁸Bobele, Bafalisayi babuto imotola, bamba wo bekye: MOekosi nwe eli nde we! Banga toli baekosi ba Mose. ²⁹Banga toebe obotshe Nwaphongo awoko na Mose, kasi moto mona, toloebe mbale euti yo! ³⁰Moto me amba babuyisa: Eye eli lowo la ikamwa, obotshe bee toebe mbale euti moto oyo, kasi yo anzibosi miyo! ³¹Banga toebe obotshe Nwaphongo taaokye bato ba masumu. Kasi bo moto ali mosam, besi wa phele, kambe kyela na phowa ya Nwaphongo, Nwaphongo kamookye. ³²Naino telookyi bawo obotshe moto azibosi miyo ma moto owa botama na miyo mapholo. ³³Bo moto me tabakyi moto wa Nwaphongo, takokakyi ikyela na ekpele. ³⁴Bamba ya buya bekye: Iwe wabotama onte ya masumu, emba kombe ya loteya? Bamba movaka o nze. ³⁵Yesu aesi ya oka obotshe bamowiinye. Amba yakye vana ne, amba ya wo ne yokye: Iwe, koanole Nwana wa Moto? ³⁶Amba ya buya yokye: Yo nza, Nkolo, obokye namoanole? ³⁷Yesu amba wo ne yokye: Ombo mowene. Eli moto okowo nawe. ³⁸Moto me yokye: Naanosi, Nkolo. Emba amba kusama o boo phe. ³⁹Emba Yesu amba wo ne yokye: Naya o mokyisi pho ya iya sambisa, pho ya obokye baatebaika wene bawene, emba baabaka bawene bee sakula wene. ⁴⁰Bafalisayi baabaka ne baokaka maphoo me, bambawo ne bekye: Bobo na banga topholo miyo me? ⁴¹Yesu amba babuyisa yokye: Bo wabaka bato baapholo miyo, nde tobakyi na masumu. Kasi inwanwa eye kowo obotshe: Towene, oli ndebato ba masumu bobele.

Chapter 10

¹Naéwole nde phele phele obotshe, moto owa moba sanyolo yaa mozibo o lophango la mampate, kasi kabaa mopha mosüu, yo mona ali nwiibi na mobomi. ²Kasi okonyolo yaa mozibo, ali moókosi wa mampate. ³Siinzili amozibolela mozibo, na mampate maokye nwesi nwe. Mampate me, kamabangye, yonoyo na yonoyo na nkombo ya yango, emba kamatokolo o nze. ⁴Waamatokolo yo manso, katambule o boo pha mango, emba mamobengye pho maokye pho maébe nwesi nwe. ⁵Ete mabengye mobutu, kasi mamolota pho etemaébe nwesi nwa babutu. ⁶Yesu amba bakpela ete mena, kasi tebaika sosolo ntina ya maphoo maawoko yo. ⁷Yesu amba kula wo yokye: Naewole nde phele phele ngakye, nali mozibo nwa mampate. ⁸Banso baaya o boo pha nga bali baibi na babomi, kasi mampate temaika baoka. ⁹Inga nali mozibo. Bo moto anyosi o nzela yanga, amobika. Amokyende, amoya amba zwa na ya iza. ¹⁰Mwiibi yo kaye nde phoya iiba, pho ya iboma na ioto. Nga naya pho ya obotshe bato bazwe bomoo, bambe bozwa na boikye. ¹¹Nga nali mookosi molaa wa mampate: mookosi molaa kambya bomoo phe pho ya mampate me. ¹²Ka moto okokyele etoma nde pho ya iphuti, tali owakolo mookosi wa mampate, tali na mokolo wa mampate. Waawene yo ngoo kyeye, kaikye ika mampate emba yo kalote. Emba ngoo kaya mabuta kambe na manyangola. ¹³Pho ali moto okokyele etoma nde pho ya iphuti emba mampate temali na ntina pho ye. ¹⁴Nga, nali mookosi molaa wa mampate, naebe mampate manga na mampate manga manzebe. ¹⁵Boo konzebe Tata, na nga naebe Tata. Emba nambya bomoo phanga pho yamampate. ¹⁶Nali na mampate masuu maatemali ma lophango lolo. Emba na mango mamana, nasengyesi imakamba. Ma mooka nwesi nwa nga emba ya moba nde bokanda bonobo na mookosi monomo. ¹⁷Tata kazingye pho naambya bomoo pha nga pho ya ikula bozwa sima. ¹⁸Moto taika bololo bomoo phanga, kasi naboambya nga mampenza. Nali na bokonzi pha iboambya na na bokonzi pha ikula bokpa: mena eli mobeko nwa zwa nga na Tata. ¹⁹Maphoo me mamba kula ambya nde ikabana onte ya Bayuda. ²⁰Baikye onte ya bee bamba wo bekye: Ali na bolobo bobe! ayeyee! pho ya'ye bee komookye? ²¹Kasi baayoko bawoko bekye: Mena teli maphoo ma moto oli na bolobo bobe, bolobo bobe akokyi izibola miyo ma moto owa pholo miyo? ²²Yabaka imbele sa sekye. Bakyelaka eseleko ya iumunya mokolo nwa ingolaka bee Tempelo o Yelusaleme. ²³O Tempelo, Yesu abaka kakye kaye o mozibo nwa Salomo. ²⁴Bayuda baesi ya molungya, bamba wo ne bekye: Waa lolee ntema o ikolo nono mokolo ye? Bo oli Klisto, oloimole polele! ²⁵Yesu amba ya babuyisa yokye: Nambo eyimola kasi bee toanole. Bitoma biikyele nga na nkombo ya Tata biwo pho ya nga, ²⁶kasi bee tonzanole pho toli mampate ma nga. ²⁷Mampate ma nga maokye nwesi nwanga, emba nga namaebe, mambe na mbenga. ²⁸Emba nga, namaphe bomoo pha bobele. Ete mawe na mbala, na moto takokyi imabololo o maboko ma nga. ²⁹Tata owa mampe alekyi na mwiya, emba na moto tali na makokyi ma ibololo ekpele o maboko ma Tata. ³⁰Nga na Tata toli moto monomo. ³¹Bobele, Bayuda bamba kula ya ongo mabanga pho ya imumaa. ³²Kasi Yesu amba ya babuyisa yokye: Naeteye bitoma biikye bilaa bauta oka Tata. Pho ya etoma iye ekyembe bee maa mabanga? ³³Bayuda bamba mobuyisa bekye: Banga telolukye iemaa mabanga pho ya etoma elaa ekyesi we, kasi pho kotole Nwaphongo, na pho iwe oli nde moto, kobibuya we mampenza Nwaphongo. ³⁴Yesu amba ya babuyisa yokye: O buku pha mobeko nwa bee, tebaika koma obotshe: Nga nawo ngakye: bee oli ba nwaphongo? ³⁵Mobeko nwabangaka ba nwaphongo bato baawolekye Nwaphongo. Nzuka maphoo maakomama o buku pha Nwaphongo temakokyi imana. ³⁶Ka owa kaba na owa toma Nwaphongo o mokyisi, bee kowo obotshe: Kotole Nwaphongo, pho nawo ngakye nali Nwana wa Nwaphongo. ³⁷Bo sikyele bitoma ba tata, bee sanzanola! ³⁸Kasi bo nabikyele, na bo tonzanole, anola nono bitoma, pho oebe, ombe na eba na bolaa obotshe Tata ali onte ya nga nde booli nga onte ya Tata. ³⁹Emba, bamba kula luka mbala esuu ya imoakya, kasi amba ya bembetene o maboko mabe. ⁴⁰Yesu amba kula ya butwa o mopha moyoko nwa Yaladene, o elele eyabaka Yoane kabatisa phanza, emba amba ikala omo. ⁴¹Bato baikye bamba ya ooli yo, bamba wo bekye: Phele, Yoane taika kyela na elekyesako yonoyo, kasi inso ya wo yo pho ya moto oyo ili phele. ⁴²Emba omo, bato baikye bamba moanola.

Chapter 11

¹Yabaka moto monomo na nkombo Lazalo, abaka na bolosi o Betani, mokyisi nwa Maliya na nwana nyango Malata. ²Eli nde ona Maliya owa ololoko Nkolo malasi na owa mokunyolaka makolo na nsuwe ye. Yabaka nwana nyango Lazalo owabaka na bolosi. ³Mankanasa ma Lazalomalongolo Yesu obotshe: Nkolo, kyeka ookozingye we ali na bolosi. ⁴Waaoka Yesu babona, amba wo yokye: Bolosi babona teboli pha iwaa, kasi boli phoya iweninya nkemo ya Nwaphongo. Nde na phango, bamokumola Nwana wa Nwaphongo. ⁵Yesu azingaka Malata na nwana nyango na Lazalo. ⁶Kasi waoka yo nsimo obotshe Lazalo ali na bolosi, nde phele, akulaka kyela nkolo ibale o elele eyabaka yo. ⁷Bobe, nsima me, amba ya wo na baekosi yokye: Tokule butwa o Yuda. ⁸Baekosi bamba ya wo ne bekye: Labi, nde inwanwa eye Bayuda balukakyi iema mabanga, kokule butwa omo? ⁹Yesu amba buya yokye: Teli mangonga iko mbuka babale ma moo? Bo moto katambule wa moo, taabakatane pho kawene moo nwa mokyisi. ¹⁰Kasi bo moto katambule waa mokolo, amobakatana pho moo temoli onte ye. ¹¹Waaunva yo iwobabona, amba ya wo na bee yokye: Nwebi na banga Lazalo alasi, kasi nakye mounmola. ¹²Baekosi bee bamba ya wo ne bekye: Nkolo bo alasi amobika. ¹³Yesu awoko babona pho ya iwa sa Lazalo, kasi bee baumunyaka nde obothe kawo phoya eyaakolo ebu. ¹⁴Yesu amba ya bawole polele yokye: Lazalo awe, ¹⁵emba nali na nkyisa pho sikyi baa omo, pho bee oanole. Kasi tokyende oka ye. ¹⁶Emba Toma, okobangye bee Ipasa, amba ya wo na baekosi bayoko yokye: Na banga tokyende me, emba towene molongo. ¹⁷Wakoma yo omo, Yesu akye zwa obotshe Lazalo ambo kyela nkolo ine o ilita. ¹⁸Yelusaleme na Betani bali na itakye sa bakilometele phenephe na baato. ¹⁹Baikye onte ya Bayuda bayakaka oka Malata na Maliya pho ya iya zala na bee pho ya nwana nyango na bee owawaka. ²⁰Waaoka Malata obotshe Yesu kaye, amba yakye mobenga o nzela, mene Maliya aikasi azasi o ingambi. ²¹Emba Malata amba ya wo na Yesu yokye: Nkolo, bo wabaka wawa, nwana mama nde tawa. ²²Kasi na inwanwa eye me, naebe obotshe inso ya moonga we oka Nwaphongo, Nwaphongo amoephe yango. ²³Yesu amba wo ne yokye: Nwana nyongo amokundwa. ²⁴Malata amba ya mobuyisa yokye: Naebe obotshe amokundwa imbele saamokundwa bawe o mokolo nwa nsuka. ²⁵Yesu amba ya wo ne yokye: Nga nali moto okokundole bawee, na okophe bomoo, moto okonzanole, na bo awe amoba nde na bomoo. ²⁶Emba moto munso oli na bomoo kambe na nzanola etawe. Koanole bomo? ²⁷Amba mobuyisa yokye: Ee Nkolo, nga naanosi obotshe oli Klisto, Nwana wa Nwaphongo, ookoye o mokyisi. ²⁸Waaunva yo iwo babona, amba ya kye banga nwana nyango Maliya, amba kolo ne yokye: Moteye aesi, kaebangye. ²⁹Waaoka Maliya babona, aesi ya inwa izele, aesi ya kyende oli yo. ³⁰Yesu tataaka nyolo o mokyisi, kasi ataka ba nde o elele eya vanaka Malata ne. ³¹Bayuda babaka na Maliya o ingambi pho ya izala ne, waamowene bee aino izele, atokosi, bamba ya mobenga, baumunyaka obotshe kakye o ilita pho ya ikye lela omo. ³²Waaoka Maliya o elele eya baka Yesu, wamowene yo amba ka o makolo me, amba wo ne yokye: Nkolo, bo wabaka wawa, nwana mama nde tawa. ³³Waba wene yo banyingonele, Maliya na Bayuda babaka ne, Yesu aokaka ngongo boikye na bolosi o ndondo ye. ³⁴Emba amba ya batuna yoke: Bee wamokunda wa? Bamba mobuyisa bekye: Nkolo, yaka ya kyekye. ³⁵Yesu amba ya lela. ³⁶Embye: Kyeka bo wamozingaka yo. ³⁷Bakiy onte ya bee bekye: Moto owa zibolaka miyo ma moto owa pholoko miyo, taikyi koka ikatela Lazalo iwa. ³⁸Bobe Yesu amba kula ya oka ngongo o motema amba ya kye o ilita. Yabaka mobongu onte ya mabanga emba ibanga sazibaka muna mobongu. ³⁹Emba Yesu amba ya wo yokye: Manya ibanga sisi. Malata, nkanasa ya mowe, amba wo ne yokye: Nkolo, kaye solo, pho ambo kyela nkolo ine... ⁴⁰Kasi Yesu amba mobuyisa yokye: Siika wo na we ngakye, bo oanosi, wamowene nkemo ya Nwaphongo? ⁴¹Bobe, bamba ya manya ibanga. Yes amba ya tomba miyo o ikolo, amba wo yokye: Tata, naephe melesi pho onzokyi. ⁴²Phele, naebe obotshe konzokye nkolo inso, kasi nawo babona pho ya moluku moondungye, pho baanole obotshe iwe wantoma. ⁴³Wawo yo babona, amba ya anwana na bokusi yokye: Lazalo, tokolo! ⁴⁴Emba mowee, aesi ya tokolo, makolo na maboko makangyemi na bitato, na boo phe bozingami na etobu. Yesu amba ya wo na be yokye: Omoingole emba omole kakyende! ⁴⁵Bayuda baikye onte ya baayakaka yakyeka Maliya, na bawenekye yaakyelaka Yesu, bamba moanolela. ⁴⁶Kasi bayoko onte ya be, bamba ya kye imola Bafalisayi inso yakyelaka Yesu. ⁴⁷Banganga banene na Bafalisayi bamba ya anginyina ikyita bamba wo bekye: Tokyele bo? Moto oyo kakyele bilekyesako biikye. ⁴⁸Bo tomokyekyi bokyekyi babona, bato banso bamoanolela. Baloma bamoya otoo ele esantu ya banga na mokyisi nwa banga. ⁴⁹Kaifa, monomo na be, owa baka nganga o munene o mbula me, amba wo na be yokye: Bee toosolo. ⁵⁰toombe na eba obotshe eli bolaa pho ya bee obotshe moto monomo awe pho ya bato, naa obotshe mokyisi mokyisi mobimba mowe. ⁵¹Taika wo babona na ndengye ye, kasi wabaka yo nganga o munene o mbula me, ambaka imola obotshe yasengyelaka obotshe Yesu awe pho ya mokyisi. ⁵²Teli nde pho ya mokyisi bobele, kasi pho ya iyangyina elele yonoyo bana ba Nwaphongo baanyangwa. ⁵³Emba nde mokolo me, bamba wanga imoboma. ⁵⁴Yango mena, Yesu takulaka tambula mi pha onte ya Bayuda. Amba ya kyende phenephe na obokye, o mokyisi mobangye bee Efalayime, azalaka omo yo na baekosi be. ⁵⁵Eyenga ya Ilekana ya Bayuda yakomaka phenephe. Oboo pha eyenga ya Ilekana, bato baikye

bautaka o mangonda bakyekye o Yelusaleme pho ya imipetola.⁵⁶Balukaka Yesu, emba onte ya Tempelo waabaka be, bawonoko bekye: Bee koununya bo? O eseleko etaye? ⁵⁷Banganga banene na Bafalisayi bambyaka mitindo obotshe: moto munso wamoeba elele eli yo, asengyesi eyimola pho bamoakya.

Chapter 12

¹Nkolo moto ba o boo pha eyenga ya Ilekana, Yesu aesi ya koma o Betani, waabaka Lazalo owa kundolaka yo onte ya bawe. ²Omo, bamba ya za ne. Malata abaka kakabe ntoma ne o mesa. ³Bobe, Maliya amba ya lpa mplangyi nwa malasi nwakyela bee na nale nwa motiya moikye. Aesi ya maololo o makolo ma Yesu, amba makunyola na nsuwe ye, emba ingambi satondaka na solo ya mana malasi. ⁴Bobe, Yudas Mokyeliyota, monomo na baekosi bee, eli nde ona yo owamuungya, yokye: ⁵Pho ya'ye tebaungye malasi mamana na nkama iyato ya ba denale, pho ya ibaphe babola? ⁶Awoko babona, pho teli obotshe ali na ngongo ya babola, kasi pho abaka mwibi na obotshe, yo mobombi nwa baphalanga, abaka kaibe baphalanga babaka bee bamophisa. ⁷Emba Yesu amba ya wo yokye: Omele! Abanza lowo lokyesi yo pho ya mokolo nwa munkunda be. ⁸Babola olio na be nkolo inso, kasi nga, otoobe na nga pho ya bobele. ⁹Emba moluku moikye nwa Bayuda baokaka obotshe Yesu abaka omo, kasi tebaikaka ya nde pho ya Yesu yo mampenza, kasi nde pho ya ikyeka Lazalo owa kundolaka yo onte ya bawee. ¹⁰Tata wamo, Banganga banene bamba ya wangya obotshe babome na Lazalo me, ¹¹pho yabaka pho ye, Bayuda baikye babalotaka babutwaka ianola Yesu. ¹²Bo yana, yana moluku nwa bato nwaakaka o eseleko, nwamba oka obotshe Yesu amo ya o Yelusaleme. ¹³Bamba kpa kanga ya mabila bamba tokolo ikye vana ne. Babaka baanwane bekye: Ozana! Nkolo apambole okoye na nkemo ye, mokonzi nwa Isalaye. ¹⁴Waazwa Yesu nwana wa mpunda, amba zala o ikolo sa yango bo wakomama wango obotshe: ¹⁵Saila nwana nwasi wa Siyona: kyeka mokonzi kaye, abaa ikolo sa nwana mpunda. ¹⁶O ebandle baekosi bee tebaikaka sosolo maphoo maaye, kasi imbele sazwa Yesu ngambo, bamba umunya obokye maphoo me makomaka pho ye, na obotshe eli nde mango makyela bee pho ye. ¹⁷Moluku nwa bato nwaabaka ne imbele sabangaka yo Lazalo itokolo onte ya ilita na wa mokondola yo onte ya bawee, baimolaka maphoo mawenekye be. ¹⁸Yango mena moluku nwa bato bayakaka ya vana ne pho baokaka elekyesako eya kyelaka yo. ¹⁹Emba Bafalisayi bamba wono onte ya bee bekye: Ka kowene, otokule kyela na ekpele, kyeka bato banso babuto imobenga! ²⁰Bato bayoko baatebali Bayuda bakyekye o eseleko pho ya ikumbela. ²¹Bamba ya wo na Filipe owabaka wa Betesayida ya Galileya emba bamba onga ne bekye: Nkolo, toli na phowa ya iwene Yesu. ²²Filipe amba yakye lowole Andele, emba bee banso bamba yakye lowole Yesu. ²³Yesu amba babuyisa yokye bobo: Imbele sisengyesi Nwana wa moto izwa ngambo sikokyi. ²⁴Naewole nde phele phele, bo mumbuma nwa ble moka o manyete te mowee, moikale nwango mampenza. Kasi bo mowee, mobote mbuma nzikye. ²⁵Moto okozingye bomoo phe, aabobungya; kasi moto owamoina bomoo phe onte ya mokyisi mumu, aabobanza nono o bomoo pha bobele. ²⁶Bo moto kazingye inkyelele, ambengye, emba elele eli nga, na moto wa nga wa etoma amoba omo. Bo moto kankyelele, Tata amokumola. ²⁷Inwanwa eye, ndondo yanga teli bose. Emba namba wo bobo? Tata, ombikya o imbele sisi? ²⁸Tata, phe nkombo ya we ngambo. Emba nwesi monomo mouti o ikolo mowo obotshe: Naephe ngambo, emba namokula eephe ngambo. ²⁹Moluku nwa bato nwabaka wamo na baokaka bekye eli engyinsi, baayoko bawoko bekye eli anzelu moto omowosi. ³⁰Yesu amba ya buya yokye: Nwesi mamuna temoiky okana pho ya nga, kasi nde pho ya bee. ³¹Inwanwa eye eli isambisa sa mokyisi o ibanda. ³²Pho ya nga, imbele sa mobaa nga o ikolo, namobenda bato banso oka nga. ³³Na maloba mamana, aimolaka ndengye eya mowa yo. ³⁴Moluku nwa bato nwamba mobuyisa obotshe: Banga Mobeko nwaloimola obotshe Klisto amobaa bobele. Ndengye'ye we okokyi iwo obotshe Nwana wa moto amobaa o ikolo? Yo nza, ona Nwana wa moto? ³⁵Emba Yesu amba wo na be yokye: Moo motaa baa onte ya bee pho ya nwana imbele. Tambula imbele sili bee na moo, pho ya obokye enzombi yango saeziba. Pho ookotambule o enzombi, taebe mbale ekyekye yo. ³⁶Wata ba bee na moo, omoanole pho ya ibutwa bana ba moo. Waauva yo ibawole babona, Yesu amba ya mana wali bee, akye mibomba. ³⁷Nabo wakyela yo bilekyesako biikye o miyo ma be, tebaika moanola. ³⁸Pho maphoo mawoko moimosi Isaya obokye: Nkolo, owanosi yaoka banga nza? Na eboko ya Nkolo yamiteya oka nza? Makokyisame. ³⁹Nde ona Isaya akuli imola ntina ye eteyakoka bee anola: ⁴⁰Aphose miyo ma be; ambi na buya ntema ya bee nkusi, pho bee sawene na miyo ma bee, obotshe ntema ya bee sa sosolo, obotshe bee sa bongola ntema, emba nde na ba bikye! ⁴¹Isaya kawo babona pho awene nkemo ye na obotshe awo pho ye. ⁴²Na bo babona, baikye onte ya bakambi, banwanolaka. Kasi pho ya bBafalisayi tebamekaka na iwo, pho ya iila obotshe nde ba batokosi o ingambi sa makyita: ⁴³Pho bazingaka nkemo ekyeute na bato o elele ya nkemo ekyeute na Nwaphongo. ⁴⁴Yesu amba ya anwana yokye: Okonzanole, taanole nga, kasi kaanole owantoma; ⁴⁵ebe moto oko nvene, kawene na owantoma me. ⁴⁶Inga, moo, naesi o mokyisi pho moto munso okonzanole abe sabaa oenzombi. ⁴⁷Bo moto aokyi maphoo ma nga, tambe mabanza, teli nga oko mosambisa; pho sikyi ya sambisa mokyisi, kasi naesi nde iya bikya mokyisi. ⁴⁸Moto okonde na otoanole maloba manga ali na mosambise: iloba siwo nga, samosambisa o mokolo nwa nsuka. ⁴⁹Sikiyo wo pho ya nga mampenza, kasi Tata owantoma anteya isengyesi nga iwo na iimola. ⁵⁰Emba naebe obotshe motindo nwe eli bomoo pha bobele: Ikiyo wo nga, naiwo nde bowanvole Tata.

Chapter 13

¹O boo pha eyenga ya Ilekana, Yesu aebaka obotshe imbele se saimana o mokyisi mumu o ikyende oka Ango sikokyi, yo oaw zingaka bato bee bali o mokyisi, abazingaka tee nono o nsuka. ²Emba waba bee baze, zabulu amba ya nyosa malondo mabe o ndondo ya Yudas Mokyeliyota, obotshe amuundya, ³Yesu aebaka obotshe Ango aphe mbolo inso o maboko me, pho auta na Nwaphongo emba amobutwa oka Nwaphongo, ⁴aesi ya mana o mesa, amanye bitobu, akpe etato yonoyo, amba mikanga o mobimbi. ⁵Bobe, amba ya angola maa o beseni, atati ikunyola makolo ma baekosi, kambe manya maa na etato eyamikangaka yo o mobimbi. ⁶Yesu amba ya wo ne yokye: Moto oumbo oko, ali munso petoo, tasengyesi ikula mikumyola bote ebee nde malolo phe. Ka bee, bee oli peto, kasi bee banso phe. ⁷Pho aebaka moto owa muungya, yango mena ambaka wo yokye: Bee banso toli peto. ⁸Yesu amba ya wo ne yokye: Moto oumbo oko, ali munso petoo, tasengyesi ikula mikumyola bote ebee nde malolo phe. Ka bee, bee oli peto, kasi bee banso phe. ⁹Pho aebaka moto owa muungya, yango mena ambaka wo yokye: Bee banso toli peto. ¹⁰Waaunva yo ibakunyola makolo, aesi ya kpa bitobu be, akuli ya kye zala o mesa, amba ya wo na bee yokye: Bee ososi lowo lokyesi nga pho ya bee? ¹¹Bee kombangye Moteye na Nkolo, kowo phele, pho nali bomo. ¹²Emba bo nga, Nkolo na Moteye, naekunyosi makolo, na bee osengyesi inkunyola makolo. ¹³Pho naephe ndakyisa obotshe, ikyesi nga na bee na bee oikyele me. ¹⁴Naewole nde phele phele obotshe, moombo talekye nkolo we, na toma talekye moto omotomi. ¹⁵Bo koebe maphoo mamana, wamo ba na nkyisa bo wama kyelele. ¹⁶Siiwo pho ya bee banso, naebe baaolo nga. Kasi pho ya bawo buku pha Nwaphongo obotshe: Okoze na nga ipa molongo, abuto mobomi nwa nga. ¹⁷Naewole inwa eye, o boo pha lowo me iya. Pho, wamoya lango, oanole obotshe nga nali boli nga. ¹⁸Naewole nde phele phele obotshe: Owamoyamba moto otomi nga, kayambe nga mampenza, ka okonzambe kayambe na moto owantoma. ¹⁹Waaunva yo iwo babona, Yesu amba oka ngongo o motema, amba wo yokye: Naewole nde phele phele, monomo onte ya bee amunzungya. ²⁰Baekosi bamba kyekana, bamba mituna bekye, kane wo nanza? ²¹Monomo na baekosi bee, owabaka Yesu kalobo zinga, azalaka phene phe na Yesu. ²²Simo Petelo amba munyatela miyo yokye: omotune, kane wo na nza. ²³Moekosi amba ya bibanza o ntolo ya Yesu, amba motuna yokye: Nkolo, eni ba nzaa? ²⁴Yesu amba mobuyisa yokye: Eli owamophe nga ete ya ipa eya munyinya nga o subu. Waaunva yo iwo babona, Yesu amba ya kpa ete ya ipa eya nyinyaka yo o subu, amba ya ephe Yudas Mokyeliyota, nwana wa Simo. ²⁵Emba nde osina imbele saa mophe yo ena ete ya ipa, Molembe aesi ya nyolele Yudas. Bobele Yesu amba wo ne yokye: Loozingye we ikyela olokyele izele. ²⁶Na monomo na bee banso babaka o mesa taikaka sosolo pho ya'ye awoko babona. ²⁷Bowabaka Yudas mobombi nwa baphalanga, bayoko baumunyaka obotshe Yesu awoko ne phoya iyomba yasengyelaka pho ya eseleko, na pho ya iphe babola nwana ekpele. ²⁸Ka Yudas wa kpa yo ete ya ipa, amba ya tokolo. Yabaka enzombi. ²⁹Watokolo Yudas, Yesu amba ya wo yokye: Inwanwa eye, Nwana wa moto ambozwa ngambo, na Nwaphongo azwe ngambo pho ye. ³⁰Bo Nwaphongho azwe ngambo pho ye, Nwaphongo amophe ne ngambo bo eli ne. Emba sakoko amophe ngambo. ³¹Bana banga, sikuli baa na bee elinga. Wamunduka, emba nde bowawo nga na Bayuda obotshe: Bikye nga, bee otokome omo, naewole na bee inwanwa eye. ³²Naephe mobeko nwa sika: Zingana bee na bee. Bo waezinga nga, na bee ozingane bee na bee. ³³Boozinga bee na bee, na bomo, bato manso bamoeba obotshe bee oli baekosi banga. ³⁴Simo Petelo amba ya wo ne yokye: Nkolo, kokye bii? Yesu amba mobuyisa yokye: bikye nga tokokyi imbenga inwanwa eye, kasi wamumbenga sima. ³⁵Petelo amba wo ne yokye: Nkolo, pho ya ye sikokyi ebenga inwanwa eye? Namoambya bomoo pha nga pho ya we! ³⁶Yesu amba ya mobuyisa yokye: Wamoambya bomoo pha we pho ya nga? Naewole nde phele phele ngakye: Wamunzangana mbala iyato soo sa botongokye.

Chapter 14

¹Mandondo ma bee satungyisama, anola Nwaphongo, onzanole na nga. ²O ingambi sa Tata, bilele ba ibaa bili biikye, bote bakyi bomo, nde naewolekyi obotshe nakyende ebongyisela elele eya mobaa bee? ³Emba wamokyende ebongyisela nga elele, namokula ya ekpa, pho elele eli nga na bee obe omo me. ⁴Na bikye nga, bee koebe nzela. ⁵Toma amba ya wo ne yokye: Nkolo, teloebe bikye we, tomba eba ena nzela ndengye'ye? ⁶Yesu amba ya wo ne yokye: Nga nali nzela, na phele, na bomoo. Moto takokyi ikyende oka Tata, bo taleka oka nga. ⁷Bo onzebakyi, na Tata nde omoebi. Tata inwanwa eye omoebi, emba omoweni. ⁸Filipe amba ya wo ne yokye: Nkolo, oloteya Tata, mena oka banga wakokyi. ⁹Yesu amba ya wo ne yokye: Nali na bee wawa elinga, emba we Filipe toonzee! Moto oonveni aweni Tata. Pho ya ye kowo wekye: Oloteya Tata? ¹⁰Toanole obokye nga nali onte ya Tata, emba Tata ali onte ya nga? Maphoo maewole nga, simawo na ndengye yanga mampenza! Kasi eli nde Tata ooli onte ya nga, okokyele bitoma be. ¹¹Onzanole, nga nali onte ya Tata, emba Tata ali onte ya nga. Bo toone anola maphoo ma nga, anola nono pho ya bitoma bibi. ¹²Naewole nde phele phele, moto okonzanole amokyela ne bitoma bikyele nga, amokyela na bitoma biilekyi bonene, pho nga nakyende oka Tata. ¹³Inso ya moonga be na nkombo ya nga, namoikyela, pho obokye Tata azwe ngambo onte ya Nwana. ¹⁴Bonzongyi ekpele na nkombo ya nga, namoekyelela. ¹⁵Bo konzigye, wamokumola mibeko ma nga. ¹⁶Nga namoonga na Tata, amoetomela moambeleso mosuu owa moba na bee pho ya bobele. ¹⁷Eli yo Bolobo owa phele, iyo ootokokyi mokyisi iwene na iyeba. Bee, bee komoebe, pho ali phenephe na bee na onte ya bee. ¹⁸Esi eyikye biika, namokula ebutolela. ¹⁹Ikasi nde nwana bokyi bobo, mokyisi ete mokule nvene. Kasi bee, konvene pho nali na bomoo emba bee wamo baa na bomoo. ²⁰Mokolo me, wamoeba obotshe nga nali onte ya Tata, bee onte yanga na nga onte ya bee. ²¹Moto oli na bimeko ma nga emba kamikumole, yo mona kanzingye. Kasi okonzingye Tata amozinga, na nga namozinga namba namiweninya ne. ²²Yudasi, kasi Yudasi Mokyeliyota phe, amba wo ne yokye: Nkolo, ndengye'ye wamiweninya na banga, kasi na mokyisi phe? ²³Yesu amba mobuyisa yokye: Bo moto kanzingye, amokumola maphoo ma nga, emba Tata amozinga. Tomokye, tomobuya elele ya banga ya izala oka ye. ²⁴Moto ootonzingye, taakumole maphoo ma nga, nzuka maphoo maokye bee, temali ma nga kasi ma Tata owantomaka. ²⁵Naewolekye maphoo mamana wataaka ba nga na bee. ²⁶Moambeleso, Bolobo pha moetomela Tata na nkombo ya nga, amoteya maphoo manso, amoekundolela inso yaa ewolekye nga. ²⁷Naeyikyele bese, naephe bese phanga. Siephe phango bokoephe bato ba mokyisi. Ma ndondo ma bee mabe sa tungyisama na ibaa na boilakye. ²⁸Waoka obotshe nawoko na bee ngakye: Nakyende, namokula ebutolela. Bokonzingye wamosepela na obotshe nakye oka Tata, pho Tata andekyi. ²⁹Emba inwanwa eye, nawo na bee o boo pha maphoo mamana ikyelama pho wamokyelama mango, bee waanole. ³⁰Tata inwanwa eye, esikole woono na bee, pho mokonzi nwa mokyisi mumu kaye. Nde phele tali na bokonzi ikolo sa nga. ³¹Kasi pho ya obotshe mokyisi moebe obokye nazingye Tata na obotshe nakyele inso bokozingye. Teme, tomane wawa!

Chapter 15

¹Nga nali nwete nwa vinyo nwa phele phele emba Tata ali nkolo ya inzabi. ²Bitakyi binso bili onte yanga, bite bibote mbuma, aabimanya, emba bitakyi binso bibote mbuma, aabibongya, pho obotshe bikule bota mbuma nzikye. ³Bee waunva bongo pho ya iloba saewole nga. ⁴Ba na nga boli nga na bee! Nde bombo booli etakyi, teekokyi ibota mbuma yango mampenzaa boteebe yonoyo onte ya nwete. Nde bombo na bee tokokyi ibota mbuma, botobee na nga elele yonoyo. ⁵Nga, nali nwete nwa vinyo, bee oli bitakyi: moto okobe na nga na owa oli na nga onte ye, yo mona amobota mbuma nzikye, pho tokokyi ikyela ekpele bo nga sibe na bee. ⁶Bo moto tabe na nga elele yonoyo, bamovaka o nze ya etakyi, amuunga, emba babiongo, babivaka o nwenya emba biamolola. ⁷Bo obe na nga, na maloba ma nga bo mali na bee, wamoonga izingyi bee, wamoizwa. ⁸Lowo lophe Tata ngambo, eli obotshe obote mbuma nzikye na obotshe obutwe baekosi ba nga. ⁹Bo wanzinga Tata, na nga naezingye me, ikala na lozingo na nga. ¹⁰Bo kokumole mibeko ma nga, oli na lozingo na nga, ya bookokumole nga mibeko ma Tata, naikale o lozingo le. ¹¹Naewosi babona pho nkyisa ya nga ibe na bee na obotshe nkyisa ya bee ibe nzikye. ¹²Eye eli mobeko nwa nga: Zingana bee na bee bo wa ezinga nga. ¹³Tewali moto na lozingo loikye ya moto okoambya bomoo phe pho ya bebi ne. ¹⁴Bo kokyele ikiyetome nga, bee oli bebi na nga. ¹⁵Esikule ebanga baombo, pho moombo taebe ikiyikyele nkolo we. Kasi bee, naebangye bebi, pho inso yaaoka nga oka Tata, naeyimola yango. ¹⁶Teli bee bato baanzolo, eli nde nga moto owa eolo na owa ephe etoma pho okyende, obotshe obote mbuma na obotshe mbuma me ikoko. Pho ya obotshe yamoonga bee oka Tata na nkombo ya nga, amoephe yango. ¹⁷Lowo loeyongye nga, eli obotshe ozingane bee na bee. ¹⁸Bo mokyisi moeyini, eba obokye nga nwanzina phanza. ¹⁹Bo obakyi ba mokyisi, mokyisi nde moezingyi. Kasi bee toli ba mokyisi: kasi eli nga oemanye o mokyisi yango mena mokyisi moeyine. ²⁰Umunya maphoo mawoko nga na bee obotshe: Moombo talekye nkolo we, bo wanyokolo be, bamoenyokolo na bee me. Bo bakumola maphoo ma nga, mphoo ma bee bamakumola me. ²¹Kasi bamoekyela inso miina pho ya nkombo ya nga, pho tebaebe owantoma. ²²Bo sikaka ya, na bo sikaka bawole, nde tebabe na isumu, kasi inwanwa eye, tebakokyi angana isumu sa be. ²³Moto okonzine, kaine na Tata me. ²⁴Bo sikelaka bilekyesako bate baika kyela na moto mosuu onte ya be, nde tebabe na isumu. Kasi inwanwa eye oobiweni bee bali nde iloina, ebe nga ebe Tata. ²⁵Kasi eli pho ya obotshe ekokysame maphoo maakomama o Mobeko nwa bee obotshe: Banzina sa eleko. ²⁶Waamoya Moambelesi owamoetomela nga uta oka Tata, Bolobo pha phele bouta na Tata, yo mampenza amo ya wo pho ya nga. ²⁷Na bee, oli manzoka manga, pho tata o etatele oli na nga.

Chapter 16

¹Naewosi maphoo manso mamana pho ya obotshe obe sakaa o bimekyi. ²Bamoewiinya o mangambi ma makyita ma Bayuda. Nzuka imbele siye, moto owa moeboma, amoumunya obotshe kambya ikabo oka Nwaphongo. ³Bamokyela babona pho tebaika eba ebee Tata, ebee nga. ⁴Kasi naewole babona pho ya obotshe, wamokoka imbele sa be, bee oebe obotshe naewolekye lango. Sika ewole lango uta oetatele pho nabaka na bee. ⁵Kasi inwanwa eye nakyende oka owantoma, emba na monomo onte ya bee santuna obotshe: Kokye bi? ⁶Kasi pho naewosi lango, mandondo ma bee mabuto na ngongo. ⁷Nzuka, naewosi nde phele obotshe: eli bolaa obotshe nga nakyende, pho bo nga sikye, moto ookokyi iya eyambelela etaye. Kasi bo nakye, namoetomela yo. ⁸Emba waamoya yo, amoya phe bato ba mokyisi soo pho ya maphoo maakyekyi masumu, bosembo, na isambisa sa Nwaphongo. ⁹Pho ya masumu, tebaanzanole. ¹⁰Pho ya bosembo, nakyende oka Tata, otokule nvene. ¹¹Pho ya isambisa, mokonzi wa mokyisi mumu bamosambisaka. ¹²Nakuli baa na maphoo maikye ma iewole, kasi bo naewosi mango inwanwa eye, mamoeleka na bokusi. ¹³Waamoya Bolobo bowo maphoo ma phele, amoeteya maphoo manso ma phele. Etawo maphoo maute ne mampenza. Amowoko maphoo maokye yo, amo eimolaka na maphoo mamoya. ¹⁴Amoweninya nkyemo ya nga oka bato pho amokpaka maphoo maaute na nga, emba amoeimolaka mango. ¹⁵Maphoo manso mali na Tata, mali na nga. Yango mena nawo ngakye: Bolobo amokpa maphoo maaute na nga emba amoeimolaka mango. ¹⁶Nwana bokyi bobo, bee otokule nvene, emba nde nwana bokyi bobo wamokula nvene. ¹⁷Bobe baekosi bee baayoko bamitunaka, bekye: Maphoo mama malukye iwo bo? Nwana bokyi bobo, bee otokule nvene, emba nde nwana bokyi bobo wamokula nvene. Ebe na obotshe: Nakyende oka Tata? ¹⁸Maphoo mawo yo, yokye: Nwana bokyi bobo, malukye iwo bo? Banga tolomaebe. ¹⁹Yesu aebaka obotshe balukye imotuna, amba ya ba tuna, yokye: Bee komitune pho ya maphoo maewosi nga obotshe: Nwana bokyi bobo, bee otokule nvene, emba nde nwana bokyi bobo, wamokula nvene? ²⁰Naewole nde phele: Bee wamolela, wamba na miima, kasi bato ba mokyisi bamoba na nkyisa. ²¹Yamoba ndokolo nwanwasi kalukye ibota. Waasweya yo, kabe na ngongo pho kaebe obokye akomi imbele sa bolosi. Kasi bo aboti, taakule eba bolosi bonso baabona pho abuto na nkyisa obokye atokosi moto o mokyisi. ²²Nde bomo, inwanwa eye na bee, obuto na ngongo. Kasi namokula yawenene na bee, emba mandondo ma bee mamobutwa na nkyisa. Moto nono monomo etakokye imanya nkyisa ya bee. ²³Muna mokolo me, otokule ntuna maphoo. Naewole nde phele: Tata, amoephe inso yamoonga bee na nkombo ya nga. ²⁴Nono inwanwa eye, naino toongyi ekpele yonoyo na nkombo ya nga. Oonga, wamozwa, emba nkyisa ya bee yaamba lobo. ²⁵Naewosi maphoo mamana na bite. Imbele siiye, esikule ewole na bite, kasi namoewole saasa maphoo makyekyi Tata. ²⁶Muna mokolo me, wamoonga Tata maphoo masengyesi na bee na nkombo ya nga, teli obotshe namonga ne pho ya bee. Wamoonga ne bee mampenza na noko ya bee, ²⁷pho Tata, yo mampenza kaezingye pho bee kozingye, koanole na obotshe nauta na Nwaphongo. ²⁸Nauta na Tata, naya o mokyisi. Inwanwa eye, naikye mokyisi, nabutwe oka Tata. ²⁹Baekosi bee, bekye: Oweni, inwanwa eye, kowo saasa, tokuli wo na bite. ³⁰Nde inwanwa eye, banga toebe obotshe koebe maphoo manso. Tosengyesi obotshe bato bakule etuna mituna. Yango mena, toanole obotshe wauta na Nwaphongo. ³¹Yesu amba babuyisa yokye: Inwanwa eye, bee kombe yaanola? ³²Kyeka, imbele me siye, simbo koka, bee banso wamunyangwa, moto na moto amobutwa oka ye, wamoika nzika nga mampenza. Kasi sili nga mampenza pho Tata ali na nga elele yonoyo. ³³Naewosi maphoo mamana pho bee bali na naga elele yonoyo obe na motema mpiyo. Wamunyokomo o mokyisi. Kasi oititalaka, pho inga natokolo kamba owanyete bobbe pha mokyisi!

Chapter 17

¹Bobele, waawoko yo babona, Yesu atombaka miyo o ikolo, yokye: Tata, imbele me simbi ya koka. Nweninya obotshe nga, Nwana wawe, nali na nkemo pho ya obotshe na nga naweninya nkemo ya we. ²Na pho ya obotshe, na bokonzi phaamophe we o ikolo sa bato banso, ambya bomoo pha bobelo oka bato banso bamophe we. ³Nzuka bomoo pha bobele boli obotshe baeyebe, nde we mampenza owaakolo Nwaphongo, na Yesu Klisto owa toma we. ⁴Naweninye nkyemo ya we o munse mumu. Naumboo eyampekye we obotshe naekyele. ⁵Emba inwanwa eye, Tata, ompe nkemo phenephe na we, nkyemo yaabaka na nga waabaka nga phenephe na we o boo pha obotshe mokyisi mokyelame. ⁶Naweninye Nkombo ya we oka bato baamanya we o mokyisi pho ya iba mpe. Babaka we, wabampe emba bambi kumola iloba sawe. ⁷Inwanwa eye baebe obotshe inso yaampe we kyiute na we. ⁸Obotshe maloba maabowole nga eli nde maloba maanvole we. Bamaanola, baebe nde phele nde obotshe nauti nawe, emba bamba anola obotshe we wantoma. ⁹Naongye na Nwaphongo pho ya be, siongye na Nwaphongo pho ya mokyisi, kasi pho ya bawe bampe we, pho bali bawe. ¹⁰Emba inso ili ya nga ili ya we, nde boli inso yaka ya we, ili ya nga, emba nazwe nkemo ya nga pho ya be. ¹¹Tata lolo, sikuli baa wa mokyisi mumu, bee baikale o mokyisi, kasi nga nakey oka ya we. Tata mosantu, ababanza na nkombo ya we eyampe we, pho babe moto monomo boli nga na we moto monomo. ¹²Waabaka nga na bee elele yonoyo, nababanzaka na nkombo ya we eyampe we. Nababanza emba na monomo onte ya bee taikiy bunga, botebe nde nwana owabaka obotshe amobunga, pho ya obotshemakomi makokyisame. ¹³Inwanwa eye, naye oka ya we emba nawo maphoo mama o mokyisi pho ya obotshe bazwe na mango nkyisa nzikye. ¹⁴Nabaphe iloba sa we, emba mokyisi mobaini, pho tebali ba mokyisi nde bootoli nga wa mokyisi. ¹⁵Siongye na we obotshe obamanya o mokyisi, kasi obotshe obabanza bee sa kaa o maboko ma Molemba. ¹⁶Bee tebali ba mokyisi nde botoli nga wa mokyisi. ¹⁷Kyela obotshe bamiambya muwosi oka ya we na nzela ya maphoo ma phele, iloba sa we sili nde phele. ¹⁸Bo wantoma we o mokyisi, na nga nabatome o mokyisi. ¹⁹Phoya be, namiambya nga mampenza, pho ya obotshe na bee bamiambya na nzela ya maphoo mapehele. ²⁰Siongye na Nwaphongo nde pho ya bee na be, nabondele na pho ya baawa, pho ya iloba sa be, bamunzanola: ²¹Obotshe banso babe moto monomo ndengye eli we Tata, oli onte ya nga emba nga onte ya we. Babe na bee onte ya banga me pho ya obotshe mokyisi moanole obotshe we wantoma. ²²Emba nga nabaphe nkemo eyampe we, pho babe moto monomo boli nga moto monomo, ²³inga onte ya bee booli we onte ya nga, pho ya obotshe bakome o sakolo isanga, na babona mokyisi nwamoeba obotshe eli we owantoma na obotshe wabazinga bo wazinga we. ²⁴Tata, nazingye obokye elele eli nga, banso baampe we babe na bee womo me. Emba na bee bawene nkemo yaampe we, pho wazinga o boo pha ikyelama sa mokyisi. ²⁵Tata owa bosembo, mena mokyisi temoeeyebe, nga naeyebe, emba bato baba baebi obotshe we wantoma. ²⁶Nabaimola nkombo yawe, namba kula na baimola yango, pho ya obotshe lozinga laanzinga na we lobe na mi be, emba nga onte ya be.

Chapter 18

¹Wawo Yesu babona, amba ya kyende yo na baekosi bee o mokukulu moyoko nwa moluka nwa Sedro. Aesi ya nyolo na bee o ibala sonoso sa ndemo. ²Yudasi, owaamoungya, aebaka ne elele me, pho Yesu na baekosi babaka baya angana wamo. ³Yudasi aesi ya kpa batuluku ba Baloma na baatomaka bakambi ba banganga na Bafalisayi. Akye na bee o elele me. Baphilaka mphata, na bayanzi, na bakolukolu. ⁴Ka Yesu aebaka inso yaamoyelela. Aesi yasusinya oli be, abatuni yokye: Bee kolukye nzaa? ⁵Bekye: Banga tolukye Yesu, moto wa Nazaleta. Yesu yokye: Nga oyo. Yudasi owamungya atemekye na be wamo. ⁶Wawo Yesu na be, yokye: Nga oyo, babuto na minsima, bakaa o nse. ⁷Yesu akuli batuna, yokye: Bee kolukye nza? Bekye: Tolukye Yesu, moto wa Nazaleta. ⁸Yesu, yokye: Nambo ewole obotshe nga oyo. ka bo eli nga okolukye bee, ole bato bayoko baba, bakyende bese. ⁹Yesu awo babona pho lowo, loowokyi yo na Ango lolo lokokye: Sibungye nono moto monomo mibampe we. ¹⁰Simo Petelo abaka na mumphata. Aesi ya mokaa, aengyi moombo wa nganga o munene itoo saa boloo. Nkombo ya moombo me, Markus. ¹¹Kasi Yesu amba wo na Petelo, yokye: Buya mumphata nwa we o kokolo. Iwe, kobuya obotshe esiwene bolosi bompe Tata bobo? ¹²Bobele, batuluku na mokonzi wa be, na bakyengyesi ba Bayuda baesi yaakya Yesu, bamobakyi maphanga. ¹³Bakye ne phanza oka Ana. Ana alongyaka nwana we wa nwanwasi na Kayafa. Kayafa abaka nganga munene mi mbula mena. ¹⁴Nzuka eli Kayafa owawoko na Bayuda lowoo lolo: Eli bola obotshe moto monomo awe pho ya banga bato. ¹⁵Simo Petelo na moekosi mosuu bakyekye mibenga Yesu. Moekosi omosuu mona, aebanaka na nganga munene. Yango mena, amba ya nyolo molongo monomo na baanyoloko na Yesu, o ibala oka nganga munene. ¹⁶Petelo aikalaka o ibanda, phenephe na mozibo. Moekosi owa ebanaka na nganga munene, aesi ya tokolo, awoo na nwanwasi owabaka kakyengyele mozibo. Bobele, moekosi me aesi ya nyosa Petelo. ¹⁷Nwanwasi me amba ya wo na Petelo, yokye: Na we toli moekosi wa moto mona? Petelo, yokye: Phe, sili moekosi nwe. ¹⁸Baombo na bakyengyesi bakyelaka nwenya obotshe baoto pho mpiyo ya kyelaka. Petelo ne ayakaka ya teme na be, kaoto nwenya. ¹⁹Bobele, nganga munene aesi ya tuna Yesu pho ya baekosi bee na pho ya mateya maateyaka yo. ²⁰Yesu, yokye: Nawoko o pha, pho ya moto munso. Nateyaka o mangambi ma makyita, na o Tempelo, elele ekyeangane Bayuda banso. Sikaka wo mi ibombo. ²¹Pho ya'ye kontune? Tuna baanzokaka, baeimole maphoo maabawolekye nga. Baebe yaawoko nga nabolaa. ²²Wabuya Yesu babona, monomo na bakyengyesi, owabaka phenephe ne, aesi ya mowanda engyete, yokye: Mena bokobuyisa we nganga o munene? ²³Yesu, yokye: Bo nawo na bobele, onzimole, ka bo nawo na bola, iwe konvande pho ya'ye? ²⁴Bobele, Ana amba ya motoma, nde na mana maphanga oka Kayafa, nganga munene. ²⁵Simo Petelo ataka ba atemi, kaoto nwenya. Baesi ya motuna, bekye: toli moekosi wa moto me? Petelo aanga, yokye: Phe, sili moekosi we. ²⁶Monomo na baombo ba nganga o munene, owabaka nwana nyango na moto owaengyekye Petelo itoo, amba wo ne, yokye: Siikaka ewene na we na nee o ibala? ²⁷Petelo akuli angana. Sakoko, soo yamba ya tongo. ²⁸Na munkukutu, baesi ya mana na Yesu oka Kayafa. Bakye ne oka Pilata. Kasi bakambi ba Bayuda tebaikaka nyolo o ingambi se, obotshe bee saoto ekyila ya bee pho baze eyenga ya Ilelana. ²⁹Yango mena, Pilata akyekye batuna o ibanda, yokye: Lowo ye loosongyele bee moto oyo? ³⁰Bekye: Bo tabakyi moto mobe, nde toloyakyi ya eyikyela yo. ³¹Pilata, yokye: Kasi beee omokpe, omotenele bolombe, bookowo mobeko nwa bee. Bayuda bamba ya mobuyisa bekye: Banga mampenza tolokokyi iphe moto etumbu ya iwa. ³²Lowo lolo lokokye ewole ya Yesu, eyawoko yo pho ya iteya ndengye ya iwa sa mowa yo. ³³Bobele, Pilata amba ya nyolo o ingambi. Abangyi Yesu, amba wo ne yokye: Iwe, oli mokonzi nwa Bayuda? ³⁴Yesu amba ya mobuyisa yokye: Kowo babona pho oumunye we mampenza, nde basuu baeyimosi ya nga? ³⁵Pilata, yokye: Ombuye Moyuda nde bo? Bato ba mokyisi nwawe mampenza, banganga banene baeyambye oka nga! Okyesi lowo ye? ³⁶Yesu amba ya buya yokye: Bokonzi pha nga teboli pha mokyisi mumu. Bo bokonzi phanga bo bobakyi pha mokyisi mumu, baakanga nde banwanesi ebasi pho nga sa kaa o maboko ma Bayuda. Kasi bokonzi pha nga, inwanwa eye, teboli pha wawa. ³⁷Pilata amba wo ne yokye: Oli nde mokonzi? Yesu amba mobuyisa yokye: Ewo nde we obokye nali mokonzi. Nabotama emba naya o mokyisi pho ya iya imola maphoo maa phelele. Moto munso oli na maphoo ma phele kaokye nyesi nwanga. ³⁸Pilata amba ya wo ne yokye: Maphoo ma phele eli ye? Waatuna Pilata babona, amba kula kyende benga Bayuda o nze, amba wo na bee yokye: Pho yanga, sikyi mozwa na lowoo lonolo loobe. ³⁹Kasi bo wamele bee obotshe mbula na mbula naekandolele moto wa boloko monomo pho abutwe oka ye, imbele size bee eyenga ya Ilelana, kozinge obotshe naekandolele mokonzi wa Bayuda? ⁴⁰Bamba ya butwa iyanwana bekye: Mona phe, nde Balaba! Nzuka Balaba me abaka mobomi na moibi.

Chapter 19

¹Bobe, Pilata amba ya na Yesu obokye bamobinde phimbo. ²Batuluku, bamba ya tonga eboko, ekyelate bakonzi, na milo. Bamba na molasa yango o moto. Bamba kula na molasa munkoto nwa mangola ³Bamba ya susinya phenephe ne bambe wo bekye: We mona, mokonzi nwa Bayuda! Bamba butwa na imowanda bingyete. ⁴Pilata amba kula tokolo o ibanda, amba ya wo na Bayuda yokye: Kyeka, naetokolele yo o ibanda, ombe eba obotshe sikyi zwa nono lowoo lonolo loobe oka ye. ⁵Yesu amba ya tokolo o ibanda, alati eboko ekyelate bakonzi etongyi bee na milo na munkoto nwa mangola. Pilataa amba ya wo na bee yokye: Kyeka moto me! ⁶Kasi waamowene banganga banene na bato ba bee bamba butwa iyanwana bekye: omobakye o ekulusu! Omobakye o ekulusu! Pilata amba wo na be yokye: Omokpe, omobakye o ekulusu bee mampenza, pho ya nga, sikyi mozwa nono na lowo loobe. ⁷Bayuda bamba mobuyisa bekye: Toli na mobeko monomo, emba pho ya mobeko me, asengyesi iwa pho amibuye Nwana wa Nwaphongo! ⁸Waoka Pilata babona, akulaka ila na boikye. ⁹Amba kula nyolo o ingambi, amba ya tuna Yesu, yokye: oli wa bi? Kasi Yesu taika mobuyisa nono eyano. ¹⁰Bobe, Pilata amba ya wo ne yokye: Kole iwole nga! Toebe obotshe nali na bokonzi na pha iekandola na iebaka o ekulusu? ¹¹Kasi Yesu amba mobuyisa: Tokokakyi iba na bokonzi mi nga bo tephautaka o ikolo, emba yango mena oonzambye oka ya we, ali na isumu sinene. ¹²Waoka Pilata babona, alukaka malondo ma ibikya Yesu. Bayuda baesi ya anwana, bekye: Bo obikye moto mona, toli nwebi na Moangyesi munene, Kaisala. Moto okomibuya mokonzi na ndengye ye mampenza, mena owa ilanga na Kaisala. ¹³Bobe Pilata aesi ya tokolo Yesu o ibanda. Yo akye zala o elele ekyebangye bee Mokpengba pho ya itena bolombe. O munoko nwa Bayuda, elele me, baebangye Gabata. ¹⁴Yabaka mokolo monomo o boo pha eyenga ya Ilekana, imbele sikome bunya imoto. Pilata aesi ya wo na Bayuda, yokye: Kyeka, mokonzi nwa bee! ¹⁵Baesi ya anwana, bekye: Awe! Awe! Omoingya o ekulusu! Pilata, yokye: Naingya mokonzi nwa bee o ekulusu? Bakambi ba bBanganga, bekye: Banga, tololi na mokonzi mosuu, toebe nde Kaisala, suka. ¹⁶Bobe, Pilata amba ya ambya Yesu obotshe bamoingya o ekulusu. Inwanwa eye, bakuli yaakya Yesu. ¹⁷Yesu aesi ya nyanya ekulusu yo mampenza, aikyi mokyisi mamuna, nono o elele ekye bangye be: Engyengyele ya moto (o munoko nwa Bayuda bekye: Gologota). ¹⁸Wamo, baesi ya ingya Yesu o ekulusu. Baingye na bato basuu babale o bikulusu, ona bi boloo, ona bi bowee, Yesu waa nte. ¹⁹Pilata aesi ya wo obotshe bakome mokanda, bamobakye o ikolo sa ekulusu ya Yesu. Mokanda me mowo bobo: Yesu, moto wa Nazalet, mokonzi nwa Bayuda. ²⁰Bayuda baikye batangaka mokanda me, pho elele eya ingyaka bee Yesu o ekulusu, yabaka phenephe na mokyisi. Bakomaka mokanda me na noko iyato iye: Munoko nwa Babele, nwa Baloma, nwa Baela. ²¹Bobe, bakambi ba banganga bakye wo na Pilata, bekye: Manya bokomi we wekye: Mokonzi nwa Bayuda, kasi buya obotshe: Moto me awoo yokye: Nali mokonzi nwa Bayuda. ²²Pilata, yokye: Boumbo nga koma, waikale nde bookomi nga. ²³Waingya batuluku Yesu o ekulusu, batuluku me baesi ya kpa bitobu be, babikabi na maalo mane, tuluku na tuluku na se iyalo. Bakpe na munkoto nwe, nwabaka sa bobambele, bamotonga botongyi tata o ikolo nono onse. ²⁴Bekye: Banga sa mokakola. Tomaa zekye, moto owa moza, kamokpe. Eli nde bomo pho lowo, laakoma bee o buku pha Nwaphongo lolo, lokoye: Bakabi bitobu banga onte ya be, bamaalesi munkoto nwa nga zekye. Batuluku me bakyelaka nde bomo. ²⁵Maliya, nyango wa Yesu, yo na nwana nyango wa nwanwasi, na Maliya nwanwasi wa Keleopasi, na Maliya owa Magadala, batemekye bee banso phenephe na ekulusu eyaka Yesu. ²⁶Waawene Yesu nyango, na moekosi owaloboko yo zinga, atemi phenephe na nyango, aesi ya wo na nyango, yokye: Mama, mena eli nwana wa we. ²⁷Awo na moekosi me, yokye: Mena eli nyongo. Nde sina imbele me, moekosi me aesi ya kpa nyango o ingambi se. ²⁸Nsima ya maphoo mamana, bo waebaka Yesu obotshe etoma ye yuumbo, aesi ya wa, pho ya ikokya maphoo maakoma bee o buku, yokye: Naokyi phowa ya maa. ²⁹Kpala yonoyo yabaka wamo, yatondaka na maleku ma ngaa. Baesi ya kpa inyuka, basinyinye o maleku me, basiphakye i nwana nwete, basiongyise Yesu o munoko. ³⁰Waanyunya yo maleku me, yokye: Etoma yanga yumbo. Amba ya nyokya moto, asengo. ³¹Yabaka nkolo ya mosala itano, bakambi ba Bayuda tebaikaka zinga obotshe bato baikale o ekulusu nono mokolo moeme be. Mokolo me nwabaka na ntina enene pho nwalongobanaka na eyenga ya Ilekana. Bobele, baesi yaakye wo na Pilata obotshe batene bato me mpee ya makolo, bambe bamanya. ³²Pilata aesi ya toma batuluku, bakye tena mpee ya makolo ma bato babale, baaingyaka bee na Yesu molongo o bikulusu. ³³Wakoma bee oka Yesu, bawenekye obotshe ambo wa. Yango mena, tebaika motena mpee yaa makolo. ³⁴Monomo na batuluku aesi ya mumaa ikongo o mobanzi. Bobele, na malongo na maa maesi ya tokolo. ³⁵Moto okoeimole maphoo mamana, amawenekye, maphoo me mali phele. Amaimolaka na obotshe na be, oanole me. Kaebe obotshe kawo phele. ³⁶Lowo lalona lalekana pho lowoo laakoma bee o Buku pha Nwaphongo lolo, lokokye: Ete baamotene nono mumpee monomo. ³⁷Lowo loyoko laakoma bee lokule wo obotshe: bamokyeka yo uumbo bee maa. ³⁸Inwanwa eye, moto monomo na nkombo Yosefi, aesi ya onga Pilata, obotshe akpe ndemba ya Yesu. Yosefi, mokyisi nwe Alimataya, abaka moekosi nwa Yesu. Taikaka miebinya pho abaka kaile Bayuda. Pilata aesi ya anola. Bobele, Yosefi aesi ya kye kpa ndemba ya

Yesu. ³⁹Nikodeme, owakyeke phanza oka Yesu waamokolo mamuna, abaka ne, yo na Yosefi. Bobele, aesi na ne yaakyela bee na phoo na makyiki ma nwete. Yabaka na bozito pha bakilo mako maato. ⁴⁰Baesi ya kpa ndemba ya Yesu, bee banso babale. Baezingyi na bitato, bakyesi na mee me o motema. Mena eli bo wamelekye Bayuda ikunda bato. ⁴¹O elele eyaingingyaka bee Yesu, ibala sonoso sa ndemo sabaka wamo. O motema nwa ibala me, mooto monomo monyakune nwabaka omo, naino tebamokundi moto. ⁴²Yabaka mokolo monomo obo pha mokolo moeme Bayuda. Yango mena, bamba ya kunda Yesu, pho ilita me sabaka phenephe.

Chapter 20

¹Mokolo nwa eyenga waa moyelo, Maliya Magadala aesi ya kye o mooto. Waakoma yo omo, aweni bamanye ibanga saazibaka bee o munoko nwa mooto. ²Bobele, aesi ya kyilingana, akye zwa Simo Petelo na moekosi oyoko, owabaka Yesu kazingye: Aesi ya wo na be, yokye: Bakye manya Nkolo o mooto, teloebi mbale ekye bee molangya. ³Petelo na moekosi me mona, baesi ya mana, bakye o mooto. ⁴Baesi ya kyilingana, bee banso babale. Ka moekosi me mona alekyi Petelo na mbangu, akye koma o mooto, moto owa obo. ⁵Aesi ya nongyemele, aweni bitato ba malekani bilangyi o nse, nzuka yo taikaka nyolo omo. ⁶Emba Simo Petelo owa mobengaka o nsima, ne aesi ya koma. Aesi ya nyolo o mooto aweni ne bitato ba malekani bilangyi o nse, ⁷na malekani mamozingaka bee o moto. Malekani me mazingami, malangyi mbale, bitato bango mbale. ⁸Bobele, moekosi me owakomaka o mooto moto owa bo, ne aesi ya nyolo omo. Aweni nde bomo, amba yaanola obotshe Yesu akundoo. ⁹Nabo babona, baekosi tebataa kaebe makomi maawo obotshe Yesu amokula kundwa onte ya bawe. ¹⁰Emba baekosi me babale baabana bamba ya butwa oka be. ¹¹Imbele me, Maliya atemekye imbale ya mooto, kalele. Wabaka yo kalele, aesi ya nongyemele o mooto. ¹²Aweni baanze babale, balati bitobu ba mpembe, bazasi waalangyaka bee ndemba ya Yesu, ona bi moto, oyoko bi makolo. ¹³Baanze me baesi ya motuna, bekye: Mama, kolele ye? Yokye: Nalele pho bamanye Nkolo yanga o mooto. Siebi na mbale ewaa ekye bee molangya. ¹⁴baka yo kawo babona, bobuyakye yo miyo o nsima, aweni Yesu, atemi. Ka yo taikaka eba obotshe mena Yesu. ¹⁵Yesu aesi ya motuna, yokye: Mana, kolele ye? Kolukye nza? Maliya abuyaka obotshe kyewo ne nde moto okokyele etoma o ibale me saabaka mooto. Maliya yokye: Tata, bo we moto oomumanye, onteya mbale ekye we molangya, Nakye mokpa. ¹⁶Yesu yokye: Maliya! Maliya aesi ya buya miyo mbale eli Yesu. Aesi ya wo ne na munoko nwa Baebale, yokye: Raboni, kyewo obotshe: Moteye. ¹⁷Yesu aesi ya wo ne yokye: Sa phila pho nali sataa kyende oka Tata. Kasi, okye imola bebi na nga obotshe nga Yesu, nabutwe oka Tata Nwaphongo, ne ooli Ango wa be, na Nwaphongo wa be. ¹⁸Bobele, Maliya Magadala, aesi ya kye, akye imola baekosi yokye: Naweni Nkolo! Amba na baimola maphoo mawoko Yesu ne. ¹⁹Mokolo me nwa eyenga, wankokolo, baekosi baanganaka o ingambi sonoso bazibi bizibele, pho bailaka Bayuda. Yesu aesi ya phunzwa, atemi onte ya be, yokye: Bose bobe na bee! ²⁰Waunva yo iwo babona, aesi ya teya baekosi matandala me na mobanzi nwe. Wawenekye bee Yesu, babutwaka isamba. ²¹Yesu amba kula ya bawole, yokye: Bose bobee na bee! Na nga naetome o mokyisi, bo wantoma Tata. ²²Nsima, amba ya baulela muwe, yokye: Naephe Bolobo Bosantu! ²³Bo olimbise moto na bobe bookyesi yo, Nwaphongo ne amoolimbisa. Bo tolimbise moto na bobe bokyesi yo, Nwaphongo ne, etamolimbisa. ²⁴Nzuka wabatokolelekye Yesu, monomo na baekosi, na nkombo Toma okobangye bee Nwana owa Zaa tabaka na bee wamo. ²⁵Bobele, bebi ne, baekosi, baesi ya wo ne, bekye: Toweni Nkolo. Kasi yo, yokye: Bo siweni biusa bia basete o matandala me, sibitase na nwee, na bo sitase uusa eya mobanzi nwe na na itandala sanga, esianole. ²⁶Nsima ya poso yonoyo, baekosi bakulaka angana o ingambi, Toma ne abaka na bee wamo. Bazibi bizibele, kasi Yesu akuli batokolele. Atesi onte ya be. Yokye: Bose bobe na bee! ²⁷Yesu amba ya wo na Toma, yokye: Elola nwe nwawe oni, okyekye matandala ma nga, osusinya na itandala sa we, otasa mobanzi nwa nga. La kula ika ziiko, anola nde to! ²⁸Toma, yokye: Nkolo ya nga na Nwaphongo wa nga! ²⁹Yesu, yokye: Oanosi pho oonveni we? Bato baanzanole, mena sataanvene, bee bali bato ba nkyisa! ³⁰Yesu akulaka kyela bilekyesako bisuu biikye o miyo ma baekosi be, biite baika koma bee o Buku bobo. ³¹Kasi maphoo maakoma be, bamakoma pho bee oanole obokye Yesu ali Masiya, Nwana wa Nwaphongo, na obotshe, okomoanole, azwe bomoo,

Chapter 21

¹Nsima ya nkolo, Yesu akulaka kye tokolele baekosi bee o mokukulu nwa maa ma Tiberiade. Yabaka bobo: ²Simo Petelo, na Toma okobangye be, Nwana owa Zaa, na Natanaele moto wa mokyisi nwa Kana o Galileya, na bana ba bampele ba Zebede, na baekosi baayoko ba Yesu, babaka na be. ³Simo Petelo aesi ya wo na bebi ne, yokye: Nakye lobo. Be, bekye: Na banga, tokye na we. Bobele, baesi ya kye kpela o vato, babuto ikye miolo. Baosi mokolo mokolo, sa zwa ekpele. ⁴Waa limbi limbi, Yesu aesi ya teme o mokukulu nwa maa. Mena baekosi sa eba obotshe eli yo. ⁵Yesu aesi ya wo na be, yokye: Banzenga, ozwe nwana ekpele? Bee, bekye: Phe. ⁶Iyo, yokye: Vaka bondendi mbale ya vato eya boloo, wamozwa. Bobele, baesi ya vaka mbale me. Tebakulaka koka ibenda bondendi pho phatondaka na swe bobo nono owo. ⁷Moekosi owabaka Yesu kazingye, aesi ya wo na Petelo, yokye: Mena, eli Nkolo, Petelo amanyaka etobu pho ya ivaka bondendi. Waoka yo obotshe mena eli Nkolo, aesi ya lata etobu me. Amba ya mivaka o maa. ⁸Bebi ne baesi ya kye na bona vato. Babuto iongo bondendi me, botondi na swe. Baikalaka na mokukulu phenephe matambe mukama. ⁹Waabwa bee o mokukulu, baesi ya wene nwenya wamo, batumbi swe i nwango, na mapa malangyi. ¹⁰Yesu aesi ya wo na be, yokye: Yaka na swe mii zwe be. ¹¹Simo Petelo aesi ya kye kpela o vato. Aesi ya abola bondendi, botondi na swe inene na iinene, munkama monomo mbuka makoo matano na iyato. Na bo watondaka bondendi me na swe nzikye babona, tephakaka kakwa. ¹²Yesu, yokye: Bee, yaka, ya ze. Moekosi nono monomo taikaka meka imotuna obotshe: Iwe oli nza? pho baebaka obotshe eli yo Nkolo! ¹³Bobele, Yesu aesi ya susinya waali be. Abuto ibakabela mapa me mamana na swe me mena. ¹⁴Eye, eli mbala eya iyato eyakulaka Yesu tokolele baekosi be, wakundwa yo. ¹⁵Waunva bee iza, Yesu amba ya tuna Simo Petelo, yokye: Simo, nwana wa Yoane, oli nwebi na nga ileka bebi baba. Iyo, yokye: Nkolo, koebe obotshe nali ekamba yawe. Yesu yokye: Obabanzakye bana ba mampate manga. ¹⁶akuli motuna mbala eya ibale, yokye: Simo, nwana wa Yoane, oli nwebi nanga? Iyo, yokye: Iyo, Nkolo, koebe obokye nali ekamba ya we. Obanzakye mampate ma nga. ¹⁷Akuli ya motuna mbala eya iyato, yokye: Simo, nwana wa Yoane, oli ekamba ya nga? Waamotuna Yesu mbala eya iyato, obotshe oli ekamba ya nga, Petelo amiokaka ngongo. Amba ya mobuyisa, yokye: Nkolo, koebe pho inso, koebe obotshe nali ekamba ya we! Yesu, yokye: Obanzakye mampate manga. ¹⁸Naewole nde phele: Wabaka we nwengye, we mampenza wabaka komilasa mokaba, wakyekye mbale enso ezingye we. Kasi wamobuywa we munganga, wamotandola maboko ma we, emba moto mosuuamoelasa mokaba. Emba amokye nawe mbale ewaa, eteyikiye we zinga. ¹⁹Awoko mapho mamana obotshe aimole bo wamowa Petelo, na bo wamoweninya yo nkemo ya Nwaphongo. Bobele, Yesu yokye: Imbengye! ²⁰Petelo aesi ya buya miyo o nsima, aweni moekosi, owabaka Yesu kazingye, kaya babenga. Eli yo moekosi owakoloko na Yesu mi itoo, wazaka be, yokye: Nkolo, moto me, owamoeyungya, nza? ²¹Bobele, Petelo waamowene yo, aesi ya tuna Yesu, yokye: Kayo, Nkolo, lowoo ye laamokomela? ²²Yesu, yokye: Bo nazingye obotshe ataa ba o mokyisi nono mokolo mowaa, nwamoya nga, lowo me lokyekyi we? Kasi we, imbengye! ²³Bobele, Simo yeesi nyangwa onte ya bebi obotshe moekosi me mona, etawe. Nzuka Yesu taikaka wo na Petelo bomo babona. Awoko nde ne, yokye: Bo na zingyi obotshe abe o mokyisi nono mokolo mowaa nwamoya nga, lowo me lokyekyi we? ²⁴Eli moekosi me mona, oolomosi maphoo me mamana. Amakoma o Buku bobo. Toebe na obotshe maphoo, maalomosi yo mali phele. ²⁵Yesu akulaka kyela maphoo masuu maikye. Bobamakomaka lowoo lonolo na lonolo o Buku, naumunya obotshe mokyisi mobimba nde te mokokakyi pho ya ibomba babuku baunvaka bee koma.